

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1906
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 12

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METŲ KOVO - MARCH 19

65 - TIEJI METAI

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Jugoslavija aiškiai sako: Mes ginsimės!

Jos komunistų partijos suvažiavime Maskva ir jos šalininkai nedalyvavo. Stalinizmo pavojus didėja. Jugoslavija ginsis nuo bet kokio užpuolimo. Partijos vadovybės reformos.

Jugoslavijos komunistų partijos 9-jame suvažiavime iš Maskvos bloko komunistų partijų nedalyvavo tik Rumunija. Iš kitur buvo atstovaujamos net 81 valstybės kom. partijos.

Tito 1.200-tam atstovų priminė Stalino ir kominformo Jugoslavijai padarytas skriaudas ir pabrėžė, kad stalinizmas vėl atgyja dabartinėje Sovietijos politikoje, kai Maskva pasiskelbė galinti kęstis į socializmo kraštų nepriklausomybę, prisidengdama neva socializmo reikalų gynimu.

Pasak jo, tokia internacionalizmo samprata gali turėti rimtų pasekų ne tik komunistinėms partijoms, bet ir tarptautiniam antiimperialistiniam frontui.

Tito sakė, kad Jugoslavija ginsis, nežūredama, kas ją puls. Tam ji yra visiškai pasiruošusi. (Turimomis žiniomis, Jugoslavijoje organizuojami partizanų būriai, apginkluojami ir specialiai tam reikalui apmokomi, be to, karste rengiami atitinkami įtvirtinimai ir partizanų slėptuvės).

Kitaip sudaryta ir partijos vadovybė. Panaikintas centro komitetas. Dabar bus partijos 52 asmenų prezidiumas ir 15 asmenų vykdymasis komitetas, kurį sudaro po 2 atstovų iš kiekvienos respublikos ir paties Tito.

Kaip žinoma, Tito jau 1948 metais nutraukė ryšius su Stalinu, išvaikęs visokius rusų patarėjus ir žvalgus.

Tito dabar yra 76 m. amžiaus, todėl jis rūpinasi savo įpėdiniu. Juo yra numatomas Kardelj, slovėnas, vyriausias ideologas, Tito artimas bendradarbis, buvęs viceprezidentas, parlamento pirmininkas, užsienio reikalų ministras.



JAV krašto apsaugos ministras Melvin Laird ir generalinio štabo viršininkas gen. Earle Wheeler lipo iš lėktuvo, sugrįžę iš Vietnamo į Washingtoną.

Rengs priešraketinę apsaugą

Prezidentas Nixonas pagaliau kovo 14 d. pareiškė, kad priešraketinės apsaugos įrengimai, vadinami Sentinel, bus daromi, bet ne tokie, kokie buvo prez. Johnsono numatyti. Tie įrengimai nebus statomi prie miestų, bet prie JAV atominių ginklų bazių. Kolkas jie bus statomi tik Montanoje ir Š. Dakotoje. Kartu bus ieškoma kitų tobulėsiu apsaugos priemonių.

Prez. Johnsono numatytoji apsaugos programa būtų atsiėjusi per 6 bil. dolerių. Nevieno tos srities žinovo nuomone, ta apsauga yra labai brangi, bet būtų neveiksminga. Kiti dar prisibijo, kad tokie įrengimai nepadidintų ginklavinimosi lenktynių ir nesumažintų galimybės susitarti su sovietais dėl nusiginklavimo.

Tas reikalas dar bus svarstomas kongrese, nes jis turi paskirti šioms įrengimams lėšų.

Apollo 9 nusileido laimingai

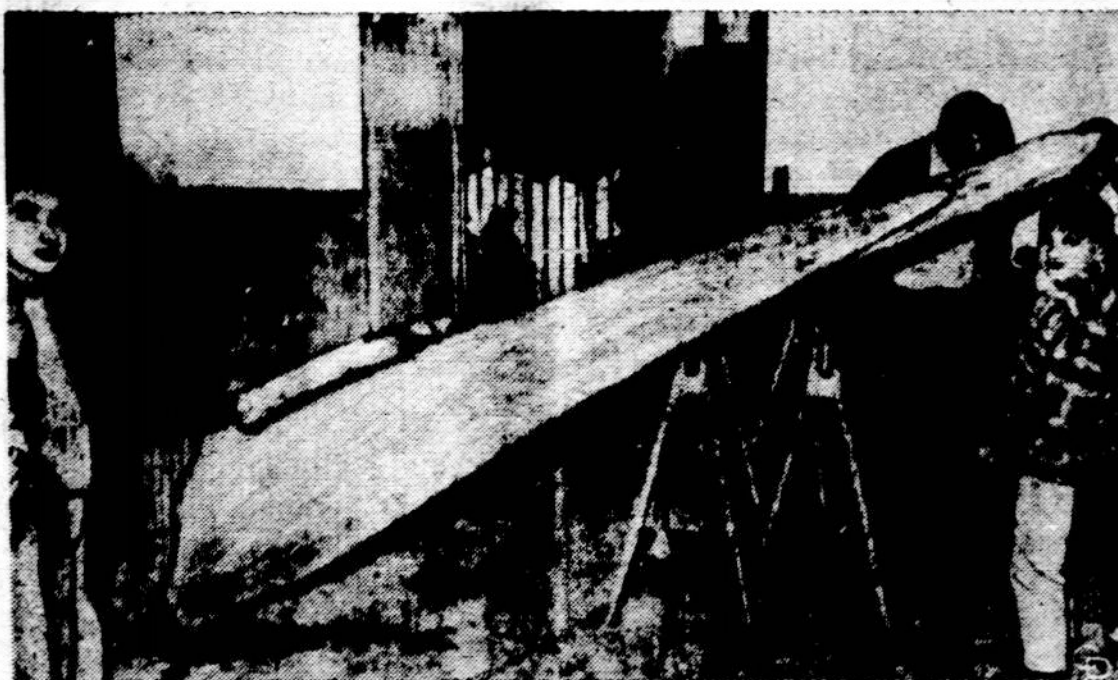
Kovo 13 d. erdvėlaivis Apollo 9, sėkmingai atlikęs jam pavestus uždavinius, nusileido Atlanto vandenynė tik 1 mylia nuo numatyto taško ir tik 11 sekundžių vėliau.

Dabar bus paleistas erdvėlaivis Apollo 10, vėl su trimis astronautais, jau į mėnulio apylinkes, kur išbandys panašius veiksmus, kaip Apollo 9. Jo atsiskyrusi prieikaba su dviem astronautais prisiartins prie mėnulio per 10 mylių, bet ant jo dar nebus nusileis. Tai atliks Apollo 11, kuris skris birželio mėnesį.

Baisi lėktuvo nelaimė

Kovo 16 d. ka tik pakilęs iš JAV kranto (Venecueloje) lėktuvas, skridęs į Miami, apgriuvo į vandenį apgyventoj vietoj. Žuvo apie 150 žmonių, iš jų 84 lėktuvo keleiviai, o kiti buvo žemėje.

Tai didžiausia lėktuvo nelaimė. 1960 m. du lėktuvai susidūrė New Yorko padangėje, ir tada žuvo 134 žmonės, iš jų 128 keleiviai. 1966 m. į Japonijos sostinės įlanką nukrito lėktuvas ir žuvo 133 asmenys.



Meksikoje iš vandenyno išplovė šitokio milžino griaučius — 30 pėdų ilgio, 18 pėdų pločio. Mokslininkai spėja, kad tai busių dinosauro laikų gyvio, sušalusių arktikos leduose, panašus į žaltį.

Solochovas teisina Staliną

Pagarsėjęs sovietų rašytojas Solochovas parašė naują romaną "Jie kovojo dėl tėvynės", kuriame vaizduoja Staliną visiškai aklą saugumo organų vykdytiems suėmimams, trėmimams, žudymams. Taigi, vargšas Stalinas buvęs slapstosios policijos viršininku suvedžiojęs ir todėl nekaltas dėl įvykdytų žiaurumų.

Panašiai rašė ir Stalino dukterė Svetlana, nenorėdama atvirai atskleisti savo tėvo nežmonišką žiaurumą. Bet Chruščiovas, kuris buvo vienas iš Stalino sumanymų vykdytojų, kalbėjo kitaip. Jis liudijo, kad Stalinas viską žinojo ir yra asmeniškai atsakingas už įvykdytus visus žiaurumus.

Baigės Pueblo igulos apklaušinėjimas

Baigėsi Pueblo laivo igulos apklaušinėjimas, kuris tęsėsi 8 savaites. Penkių apklaušinėjusių admiralų palaidijimas bus pasiūstas Pacifiko laivyno vadui. Šis spres, kas toliau daryti: viską pamiršti, ar kelti bylą.

Iš šalies žiūrint atrodo, kad vargu byla bus keliama, nes ji gali virsti ne laivo kapitono, bet jo aukštesnės vyriausybės teismu, kad laivas nebuvo aprūpintas apsauga ir priemonėmis greitai sunaikinti labai svarbius įrengimus ir surinktą slaptą medžiagą.

Apklaušinėjimo metu paaiškėjo, kaip žiauriai buvo su laivo igula elgtasi ir kaip sumaniai jo kapitonas Butcheris saugojo ir gynė savo pavaldinius.

Nuskendo sovietų žvejų laivas

Atlante prie Šiaurės Karolino kranto sovietų žvejų laivas susidūrė su Panamos tankeriu. Visa žvejų laivo įgula, 22 asmenys, nuskendo.

Senos kinų-sovietų sąskaitos

Kinijos užsienio reikalų ministras sako, kad dar 1964 metais sovietai sutiko pripažinti, kad ta sala, kurioje įvyko susirėmimų kovo 2 d. ir praėjusią savaitę, priklauso Kinijai. Ministras padarė apžvalgą, kurioje nurodė, kad jau nuo 17-jo amžiaus Kinija buvo priversta pasirašyti kelias sutartis ir atsakyti nuo didelių plotų savo žemių. Ta proga jis citavo net Marką ir Lenina, kurie pripažįsta, kad Rusija yra daug žemių neteisingai atėmusi iš Kinijos. Kinija kelia tų sutarčių peržiūrėjimo klausimą. Sako, su Burma, Pakistanu ir kitomis valstybėmis pasisekė dėl sienų susitarti tik su Rusija ir Indija nepavyko to reikalo sutvarkyti.

Biznierių duoklės gengsteriams

New Yorko valstijos tyrimo komisijai paaiškėjo faktai, kaip gengsteriai terorizuoja verslininkus.

Vienas Long Island verslininkas buvęs priverstas duoti Mafijos nariui \$25,000, nes buvo grasinamas nušauti. Nylto-Thane plastikos bendrovė buvo priversta sumokėti \$458,000 Genovese Mafijos šeimos nariui Masiello. Tas pats Masiello smulkiausio biznio bendrovę priverstė duoti paskolos 460,000 dolerių.

Į Gallup viešosios nuomonės tyrimo klausimą: ar studentai, kurie dalyvauja riaušėse, yra pašalintini iš universitetų, per 80% atsakė taip. Tiek pat pasisakė, kad riaušiniams reikia atimti ir valdines paskolas.

Automobilių unija pasmerkė negrų ekstremistus, Juodųjų revoliucionierių lygą, kuri smurtu veržiasi į unijos vadovybę.

Japonija nori atgauti Okinawą

Kaip žinome, JAV tebevaldo japonų salą Okinawą, kurioje yra didžiausia JAV kariuomenės stovykla. Joje laikomi ir atominiai ginklai. Japonijos ministras pirmininkas Sato parlamente pareiškė, kad jis reikalauja iš JAV per kelerius metus tą salą atgauti.

Iki šiol tik vyriausybės opozicija tereikalavo grąžinti Amerikos valdomas japonų žemes. Šią vasarą Washingtono lankysis Japonijos užsienio reikalų ministras, o metų pabaigoje pats premjeras. Aišku, tada bus ir tas kausimas aptartas.

Atominė sutartis patvirtinta

Senatas 83 balsais prieš 15 patvirtino tarptautinę sutartį atominiams ginklams, muisi apriboti. Sutartis įsigalios tada, kai ją patvirtins JAV, Sovietų S-ga, Britanija ir dar 40 valstybių. Iki šiol ją pasirašė 87 valstybės, bet patvirtino tik 10, tame skaičiuje ir Britanija.

Sutartis atominius ginklus gaminančioms valstybėms draudžia tuos ginklus parduoti kitoms dar jų negaminančioms valstybėms, o taip pat draudžia ir joms padėti tokius ginklus gaminti.

Popiežiaus kurijos narys veda

Aukštas dvasiškis, artimas popiežiaus bendradarbis Musante, 50 m. amžiaus, gavo popiežiaus sutikimą mesti kunigystę. Kun. Musante labai noris būti tėvas. Ką jis žada vesti, kolkas dar neaišku.

Sovietų - Kinų pasieny ginklai vėl sužvangė

Du didesni susirėmimai toje pačioje vietoje. Veikė net patrankos. Dabar vėl pastiprintai keikiamasi.

Praeitą kartą buvo rašyta apie susirėmimą Sovietijos-Kinijos pasieny prie Ussurių upės esančios salos, kurią turi užimę sovietai, bet ją savinasi ir kinai.

Praeitą penktadienį ir šeštadienį buvo dar didesni susirėmimai. Kas juos pradėjo, tikrai negalima žinoti, nes viena šalis aiškina taip, o kita kitaip. Bet šį kartą susirėmimas buvo dar didesnio masto, kur neapsieita ir be patrankų veiklos. Sovietai sako, kad šitame pasienio susirėmime dalyvavę apie 3,000 kinų karių. Žuvusiųjų, kurių neabejotinai buvo taip pat nemažai, nei vieni, nei kiti skaičiaus neskelbia.

Bet šis naujas susirėmimas vėl pastiprino jau ir taip įkaitusį Sovietų Sąjungos-Kinijos žodinį karą. Sovietai demonstruodami dar įmantriau keikia kiniečius ir jų komunistinę vadovybę, o Kinijos komunistų vadas Mao Tse-tungas įspėjo Sovietų Sąjungą, kad Kinijos liaudis neleidžia pažeidinėti Kinijos sienos. Tai, sako, yra ugnis, su kuria nederia žaisti. Saugokite savo galvas! — šaukia jis. Panašiu tonu grasina ir sovietai savo komunistiniam giminei.

Vakariečiai į šį tarpkomunistinį konfliktą žiūri šaltai, nes jis gali kiek atitraukti sovietų dėmesį nuo Europos, o abiejų susipykusių ir susipešusių raudonųjų milžinų ir nuo Vietnamo.

Gal sugrąžins 50,000 karių

Krašto apsaugos ministras Laird, grįžęs iš Vietnamo, sako, kad būtų "pageidaujama ir galima" sumažinti JAV karių skaičių P. Vietname, padidėjus vietnamiečių pajėgumui kariauti. Bet ministras nepasakė, kada jau bus galima JAV kariuomenę Vietname mažinti. Atrodo, kad tai dar ne greitai įvyks, ypač kai dabar žymiai padidėjo komunistų puolimai.

Prof. J. Kubilius — soc. darbo didvyris

Sovietijoje už tarybinio mokslo ugdymo nuopelnus visai eilei mokslininkų suteiktas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas ir įteiktas Lenino ordinas ir "Piautuvo ir kūjo" aukso medalis. Jų tarpe yra ir Vilniaus universiteto rektorius akademikas Jonas Kubilius.

Susirinks socialistų internacionalas

Birželio 16-20 dienomis Londone bus Socialistų internacionalo kongresas. Tuo pačiu metu posėdžiaus ir pavergtųjų tautų socialistų susivienijimas.

Viename ir antrame dalyvaus ir Lietuvos Socialdemokratų Partijos Užsienio delegatūros atstovai.

Dr. M. Kingo žudikas nubaustas 99 m.

Negry vado dr. Martyno Kingo žudikas James Ray Tennessee teismo nubaustas 99 metų kalėti. Jeigu jis nebūtų prisipažinęs kaltas, tai tada būtų gavęs mirties bausmę.

Jo gynėjas sako, neįsivaizduojas, kaip Ray galėjo nužudyti dr. Kingą be kitų pagalbos.

Teisingumo ministerija ir toliau tyrinėja, ar nebuvo sąmokslas dr. Kingui nužudyti.



Naujasis CIA viršininko pavaduotojas gen. Robertas E. Cushmanas.



Edward Gregory rodo \$10,000 taupomųjų čekių, kuriuos jis gavo už savo patarimus, duotus 1966 m., kaip pašalinti motore, esančios dalies pavojingą kliūtį, dėl kurios dabar General Motors pareikalavo atvežti pataisyti kelis milijonus automobilių. Jis prieš porą metų tarnyboje buvo pažemintas, nes peruoliai tikrino automobilių dalis.

Kaip Maskva atsilygina savo tarnams

Praeitame numery mūsų bendradarbis J.R. straipsniu "Ką rusai sušaudė" priminė, kaip pasielgė Maskva su tais Lietuvos žmonėmis, kurie davė savo tėvynei Maskvai ir nuėjo tarnauti Maskvai. Jiems — maskoliai už ištikimą tarnybą atsilygino šūviu į pakaušį. Autorius, pasirėmęs pačių komunistų geriausiu šaltiniu — Mažąja Lietuviškąja Tarybine Enciklopedija (Jos kolkas teišėjo du tomai, baigiant raide P), tokių aukų suskaičiavęs kečias dešimtis. Jų buvo daug daugiau, nes minėtoji enciklopedijoje tesužymėti tik įžymieji asmenys, o kiek eilinių komunistų "nusikalto" partijos generalinei linijai ir už tai gavo kulka į pakaušį ar vergų stovyklose buvo pribaginti, to niekas neskaičiavo ir vargu kada suskaičiavo, bet tas skaičius neabejotinai yra didelis.

Mes šia proga čia tenorime priminti, kas ištiko tuos, kurie jau 1918 metais mėgino atnešti į Lietuvą "Stalino saulę". Galvoje turime "Lietuvos Laikinosios Darbininkų ir Vargingųjų Valstiečių vyriausybės" narius.

Ta "vyriausybė" buvo sudaryta Maskvoje ir rusų į Lietuvą atvežta. Ji 1918 m. gruodžio 16 d. paskelbė savo garsųjį manifestą, kuris šitaip prasideda:

"Sukilusiųjų Lietuvos darbininkų ir vargingųjų valstiečių vardu, Lietuvos raudonarmiečių vardu skelbiame karinės Vokietijos okupacijos, Lietuvos Tarybos ir visų kitų buržuazinių tautinių tarybų ir komitetų valdžią nuverstą. Visa valdžia pereina į Lietuvos Darbininkų, bežemių ir mažamečių atstovų Tarybų rankas".

Ir kas tai paskelbė? Atsakymas: V. Mickevičius-Kapuskas — pirmininkas ir nariai: A. Aleksa-Angarietis, Kazimieras Cichovskis, Simonas Dimanšteinas, Aleksandras Jakševičius, Konstantinas Kernovičius, Svitelis-Proletaras ir Aizikas Vainšteinas.

Nė neaiškindami aiškaus fakto, kad ta vyriausybė buvo ne Lietuvos žmonių pasirinkta, bet Maskvos dovano-ta, kad joje lietuvių iš 8 asmenų tebuvo tik 4, čia tepriminsime, koks likimas ištiko tuos "Stalino saulės" atnešėjus..

Ir va, už tokią didelę paslaugą Maskvai jie beveik visi vėliau buvo paskelbti "pasitūsusiais šunimis", "išdavikais" ir — nužudyti. Toks likimas ištiko Z. Aleksą-Angarietį, K. Cichovskį, S. Dimanšteiną, K. Kernovičių ir Svitelį-Proletarą. Šeštasis A. Jakševičius buvo kiek laimingesnis, nes jis iš vergų stovyklų išėjo gyvas. Nežinomas A. Veinšteino likimas. Tos vyriausybės galva V. Kapuskas suspėjo pats numirti 1935 m., taigi dar prieš didįjį valymą. Niekas negali pasakyti, ar ir jis būtų savo galvą ant pečių išnešęs nuo "Stalino saulės" smūgio. Jis buvo lankstus žmogus, mokėjo prisitaikyti, bet ar jam būtų pavykę iš Stalino paleistos pragaro mašinos gyvam išeiti, šiandien tegalima tik spėlioti.

Bet gana ir to, kad penkiems iš aštuonių tos "darbininkų ir vargingųjų valstiečių vyriausybės" narių galvas nusuko tie, kuriems jie tarnavo, ir vienas, iškentęs vergų stovyklos "perauklėjimą", išliko gyvas.

Tiesa, šiandien jie visi reabilituoti, visiems gražintas "geras vardas", bet iš numirusių jau neprikelti...

Tai akivaizdžiai liudija sovietinę santvarką ir jos moralę praėity, o taip pat ir tai, ko galima iš jos tikėtis šiandien ir ateity.

S. GRIEŽE

Prezidento Nixono ateitis

Gerokai prieš lapkričio mėnesio rinkimus skaitėme Keleivyje Jeane Dixon pranašystę, kad respublikonams plačiai atvertos durys į Baltuosius Rūmus. Kaip manoma, ta pranašystė išsipildė.

Dar prieš Kalėdas amerikietiškoje spaudoje vėl pasirodė naujos pranašystės apie prez Nixono ateitį. Dabar prie Jeane Dixon, prisijungė dar du pranašai vyrai — Maurice Woodruff ir Jonathan Booth. Visų trijų pranašystės maždaug sutampa. Sutraukus jas trumpai, galima nusakyti šitaip:

1. Nixonas bus geriausias šimtmečio prezidentas (Nixon will surprise the world by being the best president in this century).

2. Bus pasikėsinta į jo gyvybę, bet užpuolimas nepavyks, tačiau žus 2 šalia jo būvę asmenys.

3. Bus bandoma apkaltinti jį (There will be an attempt to impeach).

4. 1970 ir 1971 metais bus patys pavojingiausi visoje JAV istorijoje.

5. Tų metų sukrėtimai gali būti priežastimi prezidento Nixono širdies priepuoliui, bet jis atlaikys jį, nemirs.

6. Kils finansinis skandalas, kuris palies aukštus valdžios pareigūnus ir artimus prezidento Nixono draugus.

7. Nixonas bus perrinktas prezidentu antram terminui.

8. Riaušės miestuose sumažės.

9. Dėl karo Vietname



Išrinktasis V. Vokietijos prezidentu Gustavas Heinemannas (dešinė) sudaužia stiklus su užsienio reikalų ministru Williu Brandtu. Vidury Karlas Wienandas, socialdemokratų partijos atstovas parlamente. Išrinktasis prezidentas yra socialdemokratas.



San Francisco valstijos kolegijos studentai ramina savo kolegą Timą Peebles, kuris buvo sužeistas (apako ir apdegė rankas), kai jo nešama bomba kolegijai sprogdinti sprogo anksčiau, negu buvo numatęs.

Kas kitur rašoma

NETINKA VADOVAUTI

TOKIAI ORGANIZACIJAI

Naujienose per eilę numerių tesėsi Chicagos Alto pirmininko Algirdo Puzausko straipsnis, pavadinamas "Ant slidaus diktatoriaus kelio". Jame pavyzdžiais nurodoma, kad šitokių kelių eina dabartinis JAV LB valdybos pirm. Br. Nainys.

To rašinio paskutinėje dalyje (kovo 6 d.) jis tarp kitko rašo, kad į Vasario 16 d. minėjimą kvietimai buvo pasiūti ir Bendruomenės

vadovybei, bet —

"Bendruomenės pirmininkas p. Nainys, užuot sėdęs į jam prideramą vietą salės priekyje, užlipo į balkoną ir iš ten sekė minėjimo programą. Vėliau jis piktai kaltino minėjimo rengėjus, kad jo nepakvietė į pirmą eilę. — Jūs mane boikotujete, jūs su Bendruomene nesiskaitote. — priekaištavo jis Chicagos Lietuvių Tarybos vicepirmininkui. Šis aiškino, kad boikoto ar nesiskaitymo nebuvę, niekas nebuvo specialiai sutiktas ir atskirai

"pranašai" nesutaria. Jeane Dixon ir Jonathan Booth sako, kad karas vyks ir toliau, o Maurice Woodruff teigė, kad prez. Nixonas jį baigs 1969 m. vasario mėnesį (Matome, kad tas "pranašas" prašovė: jau pusė kovo, o karo galo nematyti).

10. Po antro termino Nixonas, sveikatos sumetimais, pasitrauks iš politinio gyvenimo. Priešingai — H. H. Humphrey politinėse laktose pasiliks ir toliau ir susidraugaus su prez. Nixonu.

Viceprezidentas Spiro Agnew po 4 metų pasitrauks iš politinio darbo ir pereis į verslą (buseness).

11. Nixonas bus didžiausias komunistų priešas iš visų, su kokiais jie kada nors

buvo susidūrę. Jis niekada nebus populiarus, bet jis atliks didelius darbus.

12. Nixono dukte Julija Eisenhower pagimdys du sūnus (nesako — pavieniui ar dvyniais).

13. Sen. Barry Goldwater vėl ims vadovauti konservatoriams; buvęs trečias kandidatas į prezidentus George Wallace nesukurs trečios partijos.

14. Rusija laikys JAV nežinioje (in dark), ir dėl to karas Vietname banguos tai silpnėsi, tai stiprėsi.

15. Rusijos vyriausybė susirūpinusi dėl nesibaigiančio karų, kol nebus prieita susitarimo su Rusija.

Tai tokios pagrindinės pranašysčių mintys. Pagyvensim — pamatysim.

sodinamas, išskyrus Illinois gubernatorių.

"Čia reikia pabrėžti, kad dėl boikotavimo skundėsi vyrai, vos prieš tris savaites išsiuntinėjęs Bendruomenės padaliniais įsakymą surinkti Altui priklausančias aukas ir jas pasilaikyti. Panašiai, jei vaikas, sviedinių išmušęs nemažą langą, ir atėjęs pas to namo savininką pradėtų įžūliai reikalauti greit atiduoti sviedinį ir dar jį nuo stiklo sukių nuvalyti.

"Taigi, Bendruomenės pirmininkas, tur būt, po savo instrukcijų apylinkėms gadinosi ateiti į Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus rengiamo minėjimo pirmąją eilę. Jis sėdėjo balkone ir bandė iš to padaryti kažkokią boikotuojamo kankinio istoriją. Kol jis bus Bendruomenės pirmininkas, jo niekas neboikotuos ir pagerbs ne tiek dėl jo asmenybės savybių, kiek dėl jo užimamos vietos. Vieta salės priekyje jam buvo skirta".

Vasario 16 buvo rengtas ir konsularinis priėmimas. Jį rengė gen. konsulas kartu su Altu. Į jį buvo pakviesti L.B. pirmininkas, du vicepirmininkai ir sekretorius. Nainys jame puolęs rengėjus, kodėl nebuvo pakviesta visa centro valdyba.

A. Puzauskas aiškina:

"...jokių organizacijų valdybos nebuvo kviečiamos "in corpore". Kvietimo lapeliuose buvo kiekvieno paklausta, kiek asmenų žada ateiti. Centro valdybos pirmininkas galėjo, jei norėjo, užrašyti ne tik visą valdybą, bet ir jų žmonas, uošves ir dukteris ... Čia vėl matome CV kai kurių narių pamėgimą drumsti vandenį ir ieškoti neįtikinamų faktų. Tas jau matėsi prieš paskutinę Tautinių Šokių šventę, kada CV pirmininkas būtinai reikalavo savo nariams ložės, nors ložės šventės komitetas buvo skyręs svetimtaučiams ir piniginę tautiečiams, kad galėtų padaryti daugiau pajamų."

"Visos šios smulkmenos tam dėstomos, kad skaitytojai būtų lengviau suprasti, kokiose sąlygose tenka bendradarbiauti su dabartinės Bendruomenės vadovybės nariais. Įvairūs gandai, kaltinimai priešingai galvojantiems asmenims, priekaištai, kad "negerbia", kad "kenkia" lydi visą šios LB valdybos darbą. Iš kitos pusės ta pati valdyba išsina, griauti Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vliko pagrindų ir tai daro viešai, neisilėp-dama, oficialiais bendrarašiais. Išsina, kad patys bando kita mušti ir paskui dar reikia, kad kitas ginasi".

Tai sakykite, ar tokie pasipūtėliai, taip kamuoti žmonės gali tinkamai vadovauti tokiai organizacijai, kurios tikslas jungti visus lietuvių išlaikyti ir mūsų kultūrai kelti?

DEL TO VISI ESAME KALTI

Vien New Yorke vandalai per metus, naikindami mokyklų turtą, padaro nuostolių apie 5 mil. dol. Policijos vadovybė sako, kad 900 mokyklų apsaugoti reikėtų dvigubai daugiau policininkų, negu jų dabar turima.

Dėl vandalizmo kalta ir visuomenė, nes ir ji pro pirštus žiūri į jaunuolių daromus žalingus darbus ir stengiasi jų nematyti.

Juk dažnas reiškiny, kad pav. gatvėje mušasi du jaunuoliai, visi juos stebi ir niekas nepasirūpina muštinės sustabdyti ar pranešti policijai. Lygiai taip elgiama, si. matant vaikus, daužančius langus, gatvių iškasas, laužančius medelius ir kt. Čia jau per daug įsigyvenęs nusistatymas, kad tai "ne mano biznis". Gi iš tiesų tai yra visų mūsų "biznis", nes vandalų padaryta žala apmokama mūsų mokestčiais.

MILIONIERIAI NEMOKA MOKESČIŲ

Mokesčių įstatymai turi tokių didelių spragų, kad pro jas gali išlįsti net milijonieriai ir nemokėti mokesčių nė vieno cento. Negali būti sakyti, kad kongrese nebūtų protingų vyrų, kurie sugebėtų tinkamus mokesčių įstatymus išleisti. Nelaimė, kad juos paveikia turčių igaliojiniai — lobyistai, ir todėl išsina įstatymai, kurie turčiams labai palankūs. duoda daug visokių progų mokesčiams išvengti, nors turėtų milijonus pajamų.

Vienas tokių milijonierių, kuris pagal įstatymą gali mokesčių nemokėti, yra buvusio prezidento Eisenhowerio brolis John, bet jis pats savanoriškai moka mokesčių 10-15% savo pajamų ir siūlo kongresui patvarkyti, kad visi mokėtų mokesčių 10-15% savo pajamų.

Mes turime reikalauti iš savo kongresmanų, kad pasirūpintų išleisti tokius įstatymus, kurie ne tik išprastų piliečių paimtų mokesčius iki paskutinio cento, bet kad ir milijonieriai negalėtų nuo tos prievolės išsisukti.

ATSIUNTĖ PAMINETI

Vieni pasauliai, romanas, kuriame Alė Rūta vaizduoja šių dienų tėvų ir vaikų santykius dabarties aplinkoje. Aplanką piešė P. Jukus. Knyga 265 psl., kainą \$3.50, išleido Lietuviškos Knygos Klubas, gaunama ir Keleivio administracijoje.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaiša, 112 psl., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Maryland Books leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 psl. kreidiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Končius, 211 psl., kaina kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

"Lithuania land of heroes", parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiluotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenės ir išmokėjo daugias kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoję pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Tauspajų Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuoliai gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA nudinga visokioms avarijoms, rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudžios mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

KAS NIEKO NEVYKLA,
TO NIEKAS NEPRASO.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

DETROITO NAUJIENOS

L2S CENTRO VALDYBOS
KONKURSAI

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Centro Valdyba skelbia konkursą dviem šūkiams sugalvoti: vieną liečiantį išeivijos spaudos kovą dėl Lietuvos vadavimo, kitą — dėl lietuviybės išlaikymo.

Mes dar atsimename, kai anais laikais L2S Valdyba laisvoje Lietuvoje buvo paskelbusi konkursą šūkiui sugalvoti dėl spaudos prenumeravimo ir skaitymo. Visuomenė labai gyvai atsiliepė ir, jei neklystame, Valdybai buvo atsiųsta apie 300 šūkių. Kaip žinome, buvo premijuotas šūkis: —Laukinis žmogus laikraščio nekaito! Jis plačiau paplito po Lietuvą, o vyresnioji karta jį net ir tremtin išsivežė.

Šiuo metu išeivijoje ypatingai aktualios dvi temos: kova dėl Lietuvos laisvės atgavimo ir lietuviybės išlaikymas. Tad L2S Centro Valdyba, palaikydama senas Sąjungos tradicijas ir ypatingai norėdama sudaryti progą visiems lietuviams, išsiblaškiusiems po pasaulį, trumpai suformuluoti savo poveržį kovoję dėl Lietuvos laisvės ir lietuviybės išlaikymo, nutarė paskelbti konkursą dviem šūkiams sugalvoti, būtent, kaip aukščiausi pastebėta, vieną liečiantį spaudos kovą dėl Lietuvos laisvės ir antrą — dėl lietuviybės išlaikymo. Pageidaujama, kad šūkiai pasižymėtų prasmingumu bei veržlumu.

Už geriausius šūkius Valdyba skiria dvi premijas po 40 dolerių.

Konkurse gali dalyvauti visi, išskyrus Centro Valdybos narius, kurie atrinks premijuotinus šūkius.

Konkursas slapstas. Tad prašoma siunčiant šūkius į laisvą įdėti atskirą laišką su užrašytu ant jo slaptyvardžiu, o viduje turi būti įrašyta tikra pavardė, adresas ir telefono numeris.

Konkurso laikas iki šių metų spalio 1 d.

Prašoma siųsti šiuo adresu: Konkursui, 15300 Free-land, Detroit, Mich. 48227.

L2S Centro Valdyba

Vasario Sešioliktąją
gražiai paminėjome

Su Lietuvos nepriklausomybės šventės aprašymu gerokai pasivėlavau. Dabar viskas atrodo jau taip nutolę, bet jaučiu pareigą nors suglaustai papasakoti tiems, kurie, be Keleivio, kito laikraščio negauna.

Taigi, Detroitė minėjimas įvyko pačią vasario 16-ją. Gal pats pirmasis minėjimo žodis — radijo transliacijoje. ALB radijo klubas ta proga išnuomavo visą valandą, ir pirmasis pusvalandis, angliškai bei lietuviškai, buvo apie Lietuvos laisvę ir... nelaisvę. Antras žingsnis — jaunų skautukų bei ateitininkų būrelio atliktas Lietuvos trispalvės iškilimas prie Detroito miesto rotušės.

CHICAGO, ILL.

Adomo Varno paroda

Nuo kovo 9 d. iki balandžio 8 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje atidaryta dail. Adomo Varno šaržų paroda.

Dail. A. Varnas jau peržengė 90-ųjų slenkstį, bet vis tebėra darbingas. Jis per savo gyvenimą yra nupiešęs apie 1,300 aliejinį paveikslų ir portretų, per 500 grafikos darbų ir daug šaržų.

Stato Lietuvių Tautinius
namus

Yra įsteigta Lietuvių Tautinių Namų bendrovė, kurios pirm. inž. J. Jurkūnas, vicepirm. P. Vebra, išd. S. Virpša, išd. pav. K. Ramonas ir sekr. J. Zvynas.

Nario įnašas \$100. Bendrovės tikslas pastatyti visiems lietuviams skiriamus namus, kuriuose galėtų tenkinti savo kultūrinius, organizacinius ir socialinius reikalus. Valdyba išleido 4 puslapių biuletenį, kuriame duodama informacija apie bendrovę. Jau nupirktas 3 ekerių sklypas prie Archer ir 83 kelio.

Kovo 23 d. 1:30 po pietų Amerikos Legiono Evergreen Parko posto salėje (9701 So. Kedzie Ave.) šaukiamas Lietuvių Tautinių Namų Bendrovės narių metinis susirinkimas.

Bendrovės adresas: 222 Adams St., Suite 949, Chicago, Ill. 60606.

BROCKTONAS, MASS.

SLA II-sios apskrities
suvažiavimas

SLA II-sios apskrities kuopų metinis suvažiavimas šaukiamas kovo 23 d. (sekmadienį) 11 val. ryto Sandaros 24-tos kuopos salėje.

Visos kuopos prašomos skirti ko daugiau atstovų ir apripinti juos įgaliojimai. Prašoma nesivėlinti, nes suvažiavimas prasidės nurodytu laiku.

Darbotvarkę baigus, 4 val. po pietų ten pat bus pietūs, kuriuos, be atstovų, kviečiami ir svečiai gausiai dalyvauti.

Aleksandras Čepikas
pirmininkasRengiamas rašytojo
Antano Škėmos minėjimas

Prieš septynetą su viršum metų auto katastrofoje žuvo rašytojas Antanas Škėma. Detroitas bus paminėtas gegužės 10 d. Ta proga rengiama akademija ir spektaklis, kur bus suvaidinta jo dramų ištraukos bei paskaityta iš jo beletristikos veikalų. Smulkiau parašysiu kitą sykį.

Alfonas Nakas



Nuotrauka St. Lipčiaus

New Haveno lituanistinės mokyklos vyriausių mokinių grupė ir mokytoja ruošia Vasario 16 programą. Iš kairės į dešinę — Linas Lipčius, Diana Merkevičiūtė, Aldona Bariūtė, A. Rygelis, A. Lipienė, Vaiva Vebraitė ir G. Merkevičiūtė. Jų parengta programa buvo gerai atlikta.

CONNECTICUT KLONIUOSE

NEW HAVEN, CONN.

Taip minėjome Vasario 16

Minėjimą ruošė Lietuvių Bendruomenė. Iš ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo pamaldos. Jų metu giedojo Salomėja Nasvytė-Valiukienė ir mišrus choras. Prie lietuviško kryžiaus buvo padėtas gėlių vainikas. Ta proga klebonas pasakė kalbą angliškai.

Po pietų 3 val. didžiojoje parapijos salėje buvo antroji minėjimo dalis — iškilmingas susirinkimas. Čia dalyvavo ir ukrainiečių atstovai: prel. John Stock ir dr. M. Snihurokyz su žmona. Minėjimas pradėtas vėliavų, nes kiek laukta pažadėto burmistro atstovo, bet jis neatvyko ir nesiteikė pranešti, kad neatvyks.

Minėjimą pradėjo LB apylinkės pirm. A. Gruzdys. Toliau jam vadovavo Gita Merkevičiūtė, jauniausia lietuvių mokyklos mokytoja.

Sveikino ukrainiečių atstovas, gubernatoriaus proklamacija perskaitė Vaiva Vebraitė, o majoro — Diana Merkevičiūtė. Pagrindinė kalbą pasakė Vilijus Bražėnas.

Pertraukos metu, M. Jokubaitė vadovaujant, buvo renkamos aukos. Jų surinkta \$275.35. Pagal aukotojų pageidavimą L. Bendruomenai tanka \$193. Altui — \$35. Viliui — \$15 ir nenurodyta kam \$12.

Meninė programa atliko lituanistinė mokykla. Įvada į programą padarė Vaiva Vebraitė.

Programoje buvo B. Sruogos. Vienuočio, V. Kudirkos, Putino, J. Minelgos, Brazdžionio, Binkio, Maironio, F. Kiršos, A. Jokubaitės, H. Nagio ir St. Džiugo kūriniai. Besiruošdami programai, mokiniai geriau susipažino su Lietuvos istoria, jos rašytojais, poetais. Programa susirinkusiems buvo nauja ir gražiai atlikta. Programos dalyviai pasirodė verti natistikišimo ir namos. Tai antras mokyklos pasirodymas šiais metais.

Diana Merkevičiūtė, dėkodama už pasitikėjimą ir nakvietimą programos atlikimą, pasakė, kad "Jūs pasitikėjimas ankeliu mums yra didelio ryšio". Minėjimas buvo baigtas pirmininko padėka dalyviams ir visiems prisidėjusiems prie minėjimo ruošimo.

Jadviga Šilkienė ir šiemet, rors turi sužeistą ranką, padarė gražius tautinių spalvų ženklelius, kurie buvo saugomi aukojusiems. Pavaisinta kava ir užkandžiai.

Vakaras su dr. M. Nasvyčiu

Vasario 24 d. keli artimieji susirinko pasveikinti dr. Motiejų Nasvytį jo 79 metų amžiaus sukakties proga.

Vakarienės metu žentas Vytautas Valiukas perskaitė paštą gautus sveikinimus. Labai gražiai kalbėjo sukaitytininkas apie savo jaunystę ir studijų dienas, lietuvišką veiklą carų priešpados metais. Lietuvos kariuomenės kūrimą, darbą nepriklausomoje Lietuvoje. Jautriai prisiminė saviškius, ypatingai susijaudinęs vertino dukters ir žento nepaprastą globą.

Kitos naujienos

Vietos dienraštis The New Haven Register išspausdino Lituanistinės mokyklos vyriausios mokinių grupės paruoštą medžiagą apie Lietuvą, Vasario 16-ją ir lituanistinę mokyklą ir paminėjo, kad ta mokykla lietuvių jaunimui stengiamasi įskiepyti savo krašto kultūros ir kalbos meilę.

Lietuvių dienų Mohawk kalnuose dalyvavo 4 jaunuoliai: Gita Merkevičiūtė, Vaiva Vebraitė, Danguolė Jorvnaite ir Linas Lipčius. Visi išvyka labai patenkinčiai.

ALRK MS 33 kuopa neteko vienos narės — Elzbieta Kazokienės. Vakare ji žūrėjo televizijos programa, niekuo neatsisakdama atsigulė ir nebeatrodė.

Statybos rangovas Romualdas Samuolis, negalėjęs dalyvauti Vasario 16 minėjime, atsiuntė \$50 auką.

LMKF Federacijos skyriaus kovo 9 d. susirinkime dail. I. Židonytė pranešė apie federacijos suvažiavimą, o S. Valiukienė — apie Pabaltijo Moterų Tarybos suvažiavimą. Pabaltijo dailininkų parodoje dalyvavo ir klubo n. dail. L. Židonytė, S. Valiukienė nakvieta nare į Pabaltijo Moterų Tarybą.

Vieton koncerto nutarta surengti dailininkų Lijolės

Židonytės ir Dalios Ramanauskaitės-Jensenienės paroda su paskaita ir vaišėmis. Abi dailininkės yra turėjusios savo parodų ir dalyvavusios daugelyje bendrų parodų. Parodos atidarymas numatomas gegužės 26 d. Perrinkta valdyba: L. Židonytė, dr. G. Vebrienė ir V. Mackevičiūtė. Namų šeiminių Mackevičiūčių dalyvės pavaišino gardžiais užkandžiais ir kavute.

PAVYKUSI LIETUVIŲ
DIENA

Cornwall, Conn. Connecticut apygardos lietuvių jaunimo skyrius ir šiais metais kovo 1 d. suruošė Lietuvių dieną Mohawk slidinėjimo kalnuose. Vieta tam tikslui puiki. Žmonių per dieną praeina tūkstančiai. Amerikiečiai nepamiršo iki šiol praeitų metų Lietuvių dienos. Dažnas, segant lietuvišką ženklelį, pasigyrė dar turįs pernykšti ar nustebeš klausdavo: "Ir šiomet bus lietuvių diena? Ir šiomet šoksit?" Parodė apžiūrėdami, noredavo ka nors nupirkti, tik, dėja, nieko nebuvo parduoti. Ir norinčius ka nors nupirkti tekdavo nukreipti į Spaudos knygyną Waterbury. Du berniukai, atsistoję prie lietuviškų ženklelių dėžės, aiškinosi apie savo prosenėlių lietuvi ir teise nusiimti bent tris ženklelius. Vietovės savininko motina esanti lietuvi ir labai norinti gauti lietuvišką palaidinukę.

Diena pasitaikė nepaprastai graži, todėl žmonių buvo labai daug. Reiktų ir ateity tokias dienas ruošti. Jau turint dviejų metų patirtį, galima kalbėti pakeisti, pridėti, atimti. Turėtų būti daugiau programos ir įvairesnės. Jei visas apygardos jaunimas prisidėtų, tai būtų visai lengvai padaroma. Turėtų ir vyresnieji daugiau remti jaunimo darbą.

Jau turėjome daug progų įsitikinti, kiek daug mūsų jaunimas gali ir sugeba, tik ji remkime, skatinkime, padėkime ir tinkamai įvertinkime.

Šią dieną rengiant didžiausia našta ir atsakomybė teko Waterburio jaunimui ir vadovai Zina Čerkienė. Amerikiečių taip mėgstami mūsų tautiniai šokiai ir šiomet buvo labai gražiai pašokti, nors ir sunkios buvo sąlygos. Čia didelis Mauru-

tienės nuopelnas, kuri sugeba išlaikyti aukštame lygyje Sūdovos sambūrį.

Diana Melnikaitė ir Irena Šiugzdaitė, abi iš Waterburio, kartu padainavo keletas dainas, gitaros pritariamos.

Slidinėjimo varžybose pirmą vietą laimėjo Edis Bazėnas, antrą — Birutė Sukaitė, trečią — Regina Raugalytė.

Tautodailės parodėlė paruošė Dzikienė iš Hartfordo, apie 3000 lietuviškų spalvų ženklelių — New Haveno jaunimas.

Džiugu buvo matyti pasišventėlių iš Filadelfijos, Bostono, New Yorko, bet graudu buvo be Hartfordo, New Britaino... Jei čia amerikiečių privažiuoja minios senų ir jaunų, tai kodėl negalėtų vieną dieną ir lietuvių daugiau susirinkti? Būtų daug įspūdingiau, jei pusė salės dainuotų lietuviškas dainas, kurias su dideliu pasididžiavimu dainavo tikrai būrelis jaunuolių. Bendrose dainose energingai pasireikė ir visus išjudino Bostono Gintaras Karosas. Ir kiek lietuviškų dainų jis moka!

Vakare įvyko susipažinimo vakaras Waterbury 48-tame klube. Vakariui vaišes paruošė LMKF Waterburio klubas.

Albina Lipienė

Ar skaitei
šias knygas?

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, paruošė Anis Rūkas, 89 puslapiai, kaina \$3.00.

Du mediniai ir trys geleistiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Per giedrą į audrą, Mykolas Vaitkus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina keturis viršelais novelės, 156 psl., kaina keturis viršelais \$2.50.

Inicialai po tiltu, A. Tulio \$3.75.

NULAUŽTA ŠAKA, trijų vaizdelių pynė, parašė Stasė Varagaitė-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.50.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME. Lietuvių dainynas. 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui. sudarė Juozas Zilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS 117 MISTO. Mariaus Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA. 215 psl., kietas viršelias kaina \$3.50.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, Jono K. Karic, 225 psl., kaina \$5. RASTAI — STRAIPSNIAI. ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžiūnas, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA. Broniaus Railos akimirsnų krėpikų I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina — \$3.00.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Graibo ežere minas

Vasario 27 d. Tiesoj yra papasakota, kaip rusų kari-
nio laivyno specialistai išmi-
nuotojai graibo iš Arimačių
ežero (ties Radviliškiu)
prieš 25 metus vokiečių ten
suverstas skeveldrines avia-
cines minas. Narai leidžiasi
į ežero dugną pro iškirstas
eketes (ežeras užšalęs) ir
ten dumble, kurio esą iki pa-
žastų, graibo minas. Ištrauk-
tas gabenamas į lauką, krauna
į tam parengtas duobes ir
sprogina. Minų esą randa-
ma vidutiniškai po vieną
kvadratinio metro plote, bet
jos nėra išbarstytos lygiai.
Iki vasario galo buvo iš-
traukta ir susprogdinta de-
vyni šimtai tokių minų.

Rašytojui J. Paukšteliai 70 metų

Kovo 3 d. 70 metų am-
žiaus sulaukė rašytojas Juo-
zas Paukštelis. Sukdamasis
kaimo gyvenimo tematikoje,
buvęs "buržuazinis" rašyto-
jas tapo nuolaidžiausiu skaity-
tas ir "tarybines gretas".
Tebemimi jo kiek seniau
išleistieji romanai "Jaunystė"
ir "Netekę, saulele", o
dabar jau esant atiduotas lei-
dyklai dar vienas — "Čia
mūsų namai", apie dabarti-
nius Lietuvos kaimo sunku-
kumus ir problemas.

Jrengs M. Valančiaus muziejų

Nasrėnų kaime, sodyboje,
kurioje manoma gimęs vys-
kupas Motiejus Valančius,
vasario 21 d. buvo atidary-
tas M. Valančiaus memoria-
linis muziejus. Ekspozicijai
tam muziejui eilę metų rin-
ko Kretingos kraštotyros
muziejaus direktorius Juo-
zas Mickevičius su kitais
kretingišiais kraštotyrininkais.
Jiems pavykė surinkti
daugiau kaip šimtą eksponatų,
kurių tarpe esą vysk.
Valančiaus raštų originalų,
jo asmeninių daiktų, nuo-
traukų, o taip pat ir drožinių,
vaizduojančių arba patį
vyskupą Valančių, arba jo
raštuose sukurtas asmeny-
bes.

Kraštotyrininkų pobūvis

Kauno kraštotyrininkai
surengė pobūvį (arba, kaip
jie vadino — vakaronę),
skirtą pasiskatinti mylėti
savo kalbą. Vaisės — seno-
vškos lietuviškos: virti žir-
niai, pupos, kviečiai, avi-
nias kisielis, gira (gavėni-
niai patiekalai). Senovines
daines dainavo Kauno Mu-
zikinio teatro solistai ir bu-
vus operos solistas Antanas
Kučingis. Dramos aktorius
A. Mackevičius skaitė M.
Daukšos "Postilės" prakal-
bą. Du kalbininkai kalbėjo
apie kalbos kultūrą, apie
baltų kalbas, o mokytoja O-
na Dabrilaite papasakojo at-
siminimų apie buvusio savo
profesoriaus — J. Balčikonio,
P. Skardžio ir A. Salio. Pir-
masis buvo tik neseniai mi-
ręs, jis atskirai buvo pager-
tas pobūvio pradžioje. Kiti
du — dar tik nelabai seniai
pradėti vėl viešai prisiminti,
kai valdžia ryžosi pasitrau-
kimo į Vakarus nebelaikyti
nuodėme.

Mirė prof. dr. Bronius

Sidaravičius

Kovo 5 d. po ilgos ir sun-
kios ligos Kaune mirė me-
dicinos mokslų daktaras
Kauno medicinos instituto
odos ir veneros ligų kated-
ros vedėjas prof. dr. Bronius
Sidaravičius, gimęs Šakių
apskr. 1897 m.

Velionio plunksnai pri-
klauso per 70 mokslinių dar-
bų. Jis parašė ir pirmąjį ori-
ginų vadovėlių studentams
lietuvių kalba "Odos ir ve-
nerinės ligos".

Dr. A. Margeris — nusipelnęs kultūros veikėjas

Netaip seniai iš Chicago
Lietuvą sugrįžusiam dr.
Algirdui Margeriui suteik-
tas nusipelnusio kultūros
veikėjo garbės vardas.

Tai dovana jo 80 metų su-
kakties proga.

Dr. A. Margeris yra para-
šęs kelis menkos literatūri-
nės vertės romanus.

Mitingai prieš kinus

Partijos įsakymu Vilniu-
je, Kaune ir kitur buvo su-
rengti mitingai, kuriuose vi-
sokie Krylovai, Jermolen-
kos, Jakovlenkos ir kiti aiš-
kino kinų vado Mao Tse-
tungo išdaviškąsias siekis ir
šaukė, kad "niekam nelei-
di mūsų šalies sienų pažei-
dimui ir ryžtingai užkirsime
kelį bet kokiems provoka-
ciniams veiksams".

VOKIETIJA

Palaidojo E. Simonaičio pelenus

Vasario 24 d. eidamas
Weinheimo gatve, širdies
smūgio ištiktas mirė Mažo-
sios Lietuvos žymus veikė-
jas, jos tarybos pirmininkas
Erdmonas Simonaitis. Vasa-
rio 28 d. jo palaikai buvo su-
deginti Mannheimo kremato-
riume, o kovo 16 d. jo pe-
lenų urna palaidota Huet-
tenfeldo kapinėse.

"Laisvės mintis nemiršta.
kryžiuoti! Kai visa tauta su-
pranta, kad mirti dėl laisvės
— garbė, o gyventi vergijo-
je — gėda, tokios tautos ne-
pavergsi!"

Taip pasakė vokiečių va-
dui Sachsei lietuvių valstie-
čių sukilėlių vadas, kryžiuo-
čių klasta pagautas prie Ka-
raliaučiaus pilies.

Jau 1925 m. profesorius
Augustinas Jamulaitis savo
knygoje "Lietuva ir dabarti-
nė Rusija" rašė:

"Dabartiniai rusai sten-
giasi plėstis, keldami revo-
liucijas. Ateina kaip vaduo-
tojai, išivyras kaip viešpa-
čiai".

PROF. JONAS PUZINAS

Kaip gimė Vasario 16-sios aktas

Paskaita, skaityta Bostone minint Vasario 16-sios 51-ją
sukaktį

(Tęsinys)

Tai maždaug pakartojamas tas pats principinis lie-
tuvių nusistatymas, pareikštas ir anksčiau įvykusiuose
lietuvių suvažiavimuose JAV, Šveicarijoje, Petrapilyje.
Visai naujas dalykas — santykių su Vokietija formulavi-
mas. Tuo klausimu pasisakyta labai atsargiai, iš anksto
neįsipareigojant: "Jeigu Vokietija sutiktų dar prieš Tai-
kos Konferenciją proklamuoti Lietuvos valstybę ir pa-
čioje konferencijoje paremti Lietuvos reikalus... pripažįs-
ta galima sueiti būsimajai Lietuvos valstybei, nepaken-
kiant jos savitam plėtojimuisi, į tam tikrus dar nustatyti-
nus santykius su Vokietija".

Vilniaus lietuvių konferencija slapto balsavimu išsi-
rinko ir Lietuvos Tarybą iš 20 asmenų, kurie vėliau pasi-
rašė Vasario Sešioliktosios Akta. Nors vokiečių karinė
valdžia neleido skelbti spaudoje pagrindinės konferen-
cijos rezoliucijos, kur kalbama apie politinius lietuvių
siekimus, bet po konferencijos Lietuvos Taryba bei jos
išrinktas penkių narių prezidentas, pirmininkaujamas
Antano Smetonos, pajuto po kojų daug tvirtesnę pagrinda,
nors vokiečių karinė valdžia žiūrėjo į tarybą tik kaip į
patariamąjį organą visiems vietos reikalams, ypač ūkio
sektoriuje, kad būtų galima išsiųsti iš krašto kiek galima
daugiau rekvizicijų.

Kaip matėme, 1917 metais atsirado bent kelios tary-
bos: Amerikos Lietuvių Tautos Taryba, Amerikos Lietu-
vių Taryba, Šveicarijos Lietuvių Tautos Taryba, Lietuvių
Tautos Taryba Petrapilyje, Vyriausioji Lietuvių Taryba
Rusijoje, Vilniuje išrinktoji Lietuvių Taryba. Ir visos tos
tarybos kalbėjo Lietuvos vardu. Aiškūs dalykas, kad to-
kia išsklaidyta veikla turėjo būti koordinuojama vieno
visą pripažinto organo. Tam reikalui 1917 m. spalio 18-20
d. Stockholme susaukta įvairių kraštų lietuvių konferen-
cija. Iš Lietuvos dalyvavo dr. J. Šaulys, iš Rusijos — dr.
J. Alekna, M. Yčas, F. Bortkevičienė, St. Šilingas, kun.
J. Tumas, iš Amerikos — dr. J. Šliūpas, iš Šveicarijos —
kun. J. Purickis, kun. K. Olsauskas, iš Skandinavijos —
J. Aukštuolis, Ig. Šeinius (iš Stockholmo) ir J. Savickis
(iš Kopenhagos).

Dr. J. Šauliui painformavus apie Lietuvių Konferen-
cijos Vilniuje darbus ir apsvačius susidariusią padėtį,
Stockholmo konferencija pakartojo Vilniaus konferen-
cijos nutarimo punktą dėl nepriklausomos Lietuvos atsta-
tymo su seimu Vilniuje ir parėmė Lietuvos Tarybą, išrink-
tą Vilniuje, "kiek į jai reikės ir vykins sutartinai Lietuvių
Tautos valią — atnaujinti Lietuvos valstybę".

Tą patį padarė ir 1917 m. lapkričio 2-10 d. Berne įvy-
kusi lietuvių konferencija, kurioje iš Lietuvos dalyvavo
net penki Lietuvos Tarybos nariai: A. Smetona, St. Kai-
rys, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis ir kun. A. Petrulis. Čia
dauguma pasisakė už konstitucinę monarchiją su parla-
mentine vyriausybe, tačiau galutinė Lietuvos valdymo
forma turinti pasirūpinti Lietuvos Taryba, kuri pripažįs-
tama vyriausia Lietuvos atstove.

Lietuvos Taryba, gavusi patikėjimą užsienio lietu-
vių, dar atkakliau ėmė klabinti įvairių vokiečių įstaigų
durus. Lietuvos Tarybos prezidentas, grįždamas iš Ber-
no, sustojo Berlyne ir čia turėjo eilę pasitarimų su Vokietijos
valdžios atstovais. Šis tas ir laimėta, kad ir su tam tikrais
įsipareigojimais vokiečiams.

1917 m. lapkričio 29 d. Vokietijos reichskancleris
Georg von Hertling Reichstage (parlamente) pareiškė
pripažįstąs apsisprendimo teisę Lietuvai, Kuršui ir Lenki-
jai. Gruodžio 1 d. užsienio reikalų ministerijoje pasirašytas
protokolas, lyg preliminarinė sutartis, apie Lietuvos
valstybės atstatymą, kad ir su neišvengiamu pasižadėjimu
sudaryti su Vokietija karinę konvenciją, kuria Lietuvos
kariuomenė būtų prilyginama Pietų Vokietijos sąjungos
kontingentui, susisiekimo konvencijai, sudarytai taip pat
panašiai, kaip su Pietų Vokietijos sąjungonėmis valstybė-
mis, muitų ir valiutų unija.

Tos vokiečių pastatytos sąlygos, kaip rašo savo atsi-
minimuose tų pasitarimų dalyvis dr. J. Šaulys, buvusios
neišvengiamos, norint toliau tęsti pradėtą Lietuvos nepri-
klausomybės atstatymo darbą. Be to, tarybos nariams jau
buvo aišku, kad Vokietija karo nelaimėdanti ir kad toli-
mesni įvykiai atpalaiduosią lietuvių nuo visokių pažadų.

Berlyno protokolas turėjo būti patvirtintas Lietuvos
Tarybos. Tarybos narių tarpe pasireiškė didelis nuomonų
skirtumas: vieni buvo priešingi įsipareigojimams vokie-
čiams, bet kiti teigė, jog vokiečiams nieko nežadant, vo-
kiečių valdžia nepasiskelsianti ir nepadėsianti atstatyti
nepriklausomos Lietuvos. Vėl imta derėtis su vokiečiais,
norint išjungti protokolo dalį, kur kalbama, kad Lietuvos
santykiai su Vokietija turėtų būti maždaug tolygūs piet-
nių valstybių santykiams Vokietijos fereracijoje ir kad
galutinis konvencijų su Vokietija sudarymas priklausotų
tik Steigiamajam Seimui kompetencijai ir t.t. Bet vokiečiai
nenusileido ir reikalavo tampošnio Lietuvos susijimo su
Vokietija.

Vokiečių spaudžiama, Lietuvos Taryba po ilgų disku-

Bieksis ne Bieksa

Kovo 12 d. Keleivio 11 nr.
3 psl., žiniose iš Kalifornijos
padangės, apsašomos Mari-
jos ir Adomo Bieksių 50 me-
tų vedybinės sukakties pa-
minėjimo iškilmės ir nuro-
doma, kad abu BIEKŠAI gi-
mę Valkininkų parapijoje,
Vilniaus krašte.

Pagerbtuvės — pagerbtu-
vėm, pavarde — pavarde,
bet... Valkininkų parapijoje
buvo ir tebėra tik B i e k-
š a i, bet ne Biekšai ar
Biekšos.

Apie 8 kilometrus nuo
Valkininkų miestelio į piet-
vakarius, kur Merkį kerta
Varėnos - Vilniaus geležin-
kelis, dešinėje Merkio pusė-
je, ir kairėje Varėnos-Vil-
niaus geležinkelio yra Biek-
šių kaimas, apie 30 sodybų,
kuriam geras trečdalis šei-
mų turėjo B i e k š ių pa-
vardes. Viena iš tų šeimų y-
ra susigiminiavusi su mūsų
šeima. Toje šeimoje teko ne
kartą lankytis, svečiuotis net
po keletą dienų, lankytis
kaimo jaunimo kukliuose
pobūviuose, padainuoti, pa-
juokauti, o kartais ir rimtai
pasinėkėti. Per tuos susiti-
kimus dažnai girdėjau Biek-
šių pavardę minint, bet vi-
sada tik lietuviška forma —
Biekšis, Biekšio, bet ne
Biekša, Biekšos.

Po lenkų okupacijos grį-
žęs į Valkininkų apylinkes,
susitikau gerokai prasitry-
nusį jaunuolį, kurį kiti bend-
radarbiai, girdžiu, šaukia:
Biekša! Toks pavardės ga-
lūnės susiorinimas (tipiškas
slavizmas) man tuoj rėžė
ausį. Neiškentęs ėmiau ir
paklausiau: — Argi ir na-
mie jus taip šaukė? Vyrukas
susimūstė kėdėje, patraukė
pečiais ir kiek nukaitęs ėmė
teisintis, kad esą taip doku-
mentuos užrašyta, tai kiti ir
šaukia...

Taigi ir garbingam sukak-
tuvininkui Adomui Bieksiiui
dokumentus išrašė Valki-
ninkų valsčiaus pisorius
1913 metais rusiskai, nes
pats buvo rusas. Vėliau len-
kai mieliai perėmė caro val-
dininkų palikimą ir lietuvių
Bieksius ėmė rašyti Biek-
šom. Ak, ir mano pavardės
gale ir vieni ir kiti segė raide
a vieton e. Tokia jau jų
prigimtis — viską tempti
ant savo kurpalio.

Manychiau, kad Bieksių
kaimas gavo vardą iš ten gy-
venusių žmonių pavardės —
Bieksis, -io, -iui, -ši, -šyje.

Biekšiai, Bieksių, Biek-

sijų 1917 m. gruodžio 11 d. paskeblė Lietuvos valstybės
atstatymo deklaraciją, kuri kaikurių istorikų norima lai-
kyti net faktiniu Lietuvos valstybės paskelbimo aktu. Štai
ta deklaracija:

"1. Lietuvos Taryba, krašto ir užsienio lietuvių pripa-
žinta kaip vienintelė įgaliota Lietuvių tautos atstovybė,
pasiremama pripažintąja tautų apsisprendimo teise ir
1917 metų rugsėjo 17-23 d. lietuvių konferencijos Vilniu-
je nutarimu, skelbia nepriklausomos Lietuvos valstybės
atstatymą su sostine Vilniuje ir jos atpalaidavimą nuo vi-
sų valstybinių ryšių, kurie kada nors yra buvę su kitomis
valstybėmis.

"2. Tai valstybei tvarkyti ir jos reikalams ginti taikos
derybose, Lietuvos Taryba prašo Vokiečių Valstybės apa-
saugos ir pagalbos. Atsižvelgdama į gyvus Lietuvos inte-
resus, kurie reikalauja nieko netrunkant sueiti į artimus
ir patvarius santykius su Vokiečių Valstybe, Lietuvos Ta-
ryba stoja už nuolatinį (amžiną) tvirtą sąjungos ryšį su
Vokiečių Valstybe, kurs turėtų būti įvykdytas ypač mili-
tarinės bei susisiekimo konvencijos ir muitų bei pinigų
sistemos bendrumo pamatais".

(Rus daugiau)

siams, Bieksius, Biekšiais,
Biekšiuose.

Kirtis pastovus visuose
linkniuose. Yra I-sios kir-
čiuotės daiktavardis.

St. Griežė

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

1969 m. sausio mėnesį au-
kojo:

Po \$10: P. J. Ekelevich,
Newark, N.J., J. Jakstys, St.
Petersburg, Fla., ir Miami
Lietuvių Klubas.

A. Juskevičius, Cheshire,
Conn., \$9.

S. Martinkus, Chicago,
Ill., \$5.50.

Po \$5.00: B. Klemka, Oak
Lawn, Ill. S. Raškauskas,
Beverly Shores, Ind., E. Ci-
cilio, St. Petersburg, Fla., A.
Zamzickas, Columbus, Ohio,
J. Kristolaitis, Cleveland,
Ohio, A. Majauskas, Mont-
real, Que., A. Mikonis, New
Egypt, N.J., A. Andriulionis,
So. Boston, Mass.

Po \$4.00: T. Urbon,
Brooklyn, N.Y., S. J. Jurs,
Powcatuck, Conn., A. Gas-
ter, Laconia, Me., P. Žilins-
kas, Homit, Cal., J. Umaras,
Detroit, Mich., M. Zdane-
vich, Middletown, N.Y., J.
Januška, Paterson, N.J., B.
Klovas, Chicago, Ill., A.
Mickevich, Brooklyn, N.Y.,
J. Petniūnas, Richmond
Hill, N.Y.

Po \$3.00: B. Vizbarienė,
So. Boston, Mass., A. Bany-
lis, Weston, Ont., A. Kaspe-
ras, Chicago, Ill., P. Breskin,
Chicago, Ill., V. Mankus,
Chicago, Ill., S. Novicki, N.
Britain, Conn., J. Kuzen, E.
Paterson, N.J., S. Šurkus,
San Jose, Cal.

Po \$2.00: R. Kalasauskas,
Portage, Pa., J. Šukys, Lux-
enburg, J. Alisaukas, Roch-
dale, Mass., E. Sherelis, So.
Boston, Mass., M. Kirkus,
Ville La Salle, Que., W. Pa-
razinskas, Brooklyn, N.Y.,
A. Aleknevich, Trumble,
Que., J. Keraitis, Paterson,
N.J., A. Vaškalis, Niagara
Falls, Ont., T. Vilbikaitis,
London, Ont., K. Vaičius,
Dorchester, Mass., P. Galū-
nienė, Worcester, Mass., J.
Doba, E. Hampton, N.Y., P.
Baronaitis, Binbrook, Ont.,
S. Šnektienė, So. Boston,
Mass., E. Milkeraitis, Chi-
cago, Ill., M. Krivickas, Oak-
ville, Ont., J. Svikla, Water-
bury, Conn., A. Jasiūnas,
Sudbury, Ont., J. Kudzius,
Detroit, Mich., G. Kvalita,
Pittsburgh, Pa., A. Griauz-
dė, So. Boston, Mass., M.
Gird, Jamaica Estate, N.Y.,
Z. Gerulaitis, Chicago, Ill.,
J. Kantauskis, Lewistown,
Me., A. Palait, Phila., Pa.,

S. Zavadskis, Port Artur,
Ont., A. Kersis, Toronto,
Ont., P. Sabalis, Methuen,
Mass., K. Kilkauskis, Los
Angeles, Cal., P. Simanavi-
čius, Lacom, Alberta.

Po \$1.50: E. Bučinskas, E.
Hartford, Conn., G. Kilotat,
Egonville, Ont., M. Macho-
nis, Bloomfield, N.J., P.
Starkauskas, Verdun, Que.

Po \$1.00: A. Melkin, Mas-
peth, N.Y., A. Andriusienė,
Brooklyn, N.Y., B. Stasiulio-
nienė, Oakville, Conn., M.
Zack, Pico Rivera, Cal., P.
Ragauskis, Aurora, Ill., W.
Zavis, Easthampton, Mass.,
T. Meliauskas, Montello,
Mass., E. Jazukevičius,
Brooklyn, N.Y., L. Shait-
man, Hartford, Conn., J.
Krivickis, Detroit, Mich., J.
Lukosius, Phila., Pa., K. Ka-
roblis, Chicago, Ill., Z. Da-
nilevičius, Sudbury, Ont.,
M. Meskis, W. Roxbury,
Mass., J. Strumskis, Brock-
ton, Mass., J. Kuliešius, Water-
bury, Conn., J. Cereška,
Brooklyn, N.Y., G. Klimas,
Vera Beach, Fla., Z. Micke-
vičius, Toronto, Ont., A.
Bradiūlis, Chicago, Ill., J.
Baranauskis, Bronx, N.Y.,
S. Kunkulis, Ridgewood, N.
Y., L. Kšečkauskas, W.
Palm Beach, Fla., E. Stupe-
lis, Miami, Fla., V. Surna,
Phila., Pa., Ch. Bačkus,
Manchester, Conn., P. Tu-
mėnas, Brooklyn, N.Y., E.
Gimbutienė, Los Angeles,
Cal., F. Palionis, Pittston,
Pa., G. Ramonat, Warrior
Run, Pa., Grabowsky, Geo-
getown, Ill., J. Gruzauskis,
Waukegan, Ill., J. Peseckas,
Toronto, Ont., Z. Jankaus-
kas, Phila., Pa., P. Žilinskas,
Weehawken, N.J., B. Gai-
cius, Rosemont, Que., P. Ku-
ras, Naugatuck, Conn., B.
Budziniauskas, Waterbury,
Conn., A. Tamašauskas,
Elmhurst, N.Y., J. Ambroze,
Euclid, Ohio, K. Jonikas,
Phila., Pa., J. Adomaitis,
Hamilton, Ont., A. Lapins-
kas, La Salle, Que., E. Sim-
kus, So. Boston, Mass., A.
Gauchas Lemont, Ill., P.
Glen, Scotland, J. Jasiulevi-
čius, Waterbury, Conn., J.
Krunklis, Brooklyn, N.Y., C.
Kaupelis, Utica, N.Y., Ch.
Pushinsky, Baltimore, Md.,
M. Shwabaris, Gary, Ind.,
J. Zičkus, Gardner, Mass.,
M. Gučius, Paw Paw, Mich.,
J. Peskis, Chagrin Falls, O-
hio, J. Banikonis, Winnipeg,
Manitoba, V. Binkauskas,
Amsterdam, N.Y., J. Vai-
na, Hamilton, Ont., J. Kaz-
ragis, St. Catherines, J. Sa-
vage, Bridgeport, Conn., P.
Macys, Woodhaven, N.Y.,
A. Stukas, Lewiston, Me., I.
Palaitis, Racine, Wisc., K.
Gelažienė, Franklin, Mass.,
J. Urbonas, Lawrence, Mass.,
W. Milkežys, Cicero, Ill.,
A. Švagždys, Brighton,
Mass., M. Remėnčius, Brook-
lyn, N.Y., K. Siauris, Dor-
chester, Mass., A. Jusinskas,
Kingston, Pa., A. Janus,
Yucaipa, Cal., J. Girmius,
Sao Paulo, Brazil, S. Jerems-
kis, Port Evers, N.Y., S. Ob-
rikis, Millinocket, Me., C.
Valungevičius, New Britain,
Conn., V. Jasinevičius, Ham-
ilton, Ont.

Po 50 centų: S. Thomas,
Chicago, Ill., M. Chepulis,
Rockford, Ill., K. Janus,
Chicago, Ill., J. Urbon, New
Haven, Conn., A. Paškevi-
čius, Brooklyn, N.Y.

Visiems aukotojams nuo-
sirdžiausiai dėkojame.

Keleivio administracija

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Au di du, Maik!
— Tėve, kalbėk lietuviškai.

— Nesibark, Maiki. Ne aš vienas taip kalbu. Pažiūrėk į žydus. Juk geresnių patriotų niekur nerasi. Vos tik gavo nepriklausomą tėvynę, ir raidavei pradėjo su arabais muštis. O betgi Amerikoje jie nelabai savo kalbos žiūri. Jie leidžia angelskas gazietas, jų vaikai kalba angelskai, valgo porcupiną ir cicieli nenešioja.

— Bet tėvas nesi žydas.
— Dac rait, Maik, apie žydus nekalbėkim. Žinai, aš atėjau pas tave pasikalbėti apie politiką. Va, mūsų prezidentas buvo nuskrūdes Europon ir šnekojosi su dideliais vadais, buvo net pas šventąjį tėvą. Nu, tai pasakyk man, ką jie tenai nutarė?

— Prisipažinsiu, tėve, kad aš nežinau.
— Nu, argi tu neskaity ai gazetų?
— Skaitau, tėve, bet laikraščiai ne viską pasako. Jei buvo kas nutarta, tai slepiama.

— Kodėl slepiama?
— Slepiama, kad priešai nesužinotų.

— O kas tie priešai?
— Aš jau ne kartą tėvui aiškinau, kad dabar pasaulis yra pasidalinęs į dvi priešingas stovyklas arba frontus. Iš vienos pusės stovi kapitalistinis frontas, o iš kitos — komunistinis. Tarp tų frontų eina šaltas karas. Iš venos ir kitos pusės daromi pasitarimai, ruošiami kariniai manevrai, ir vieni kitiems grumoją savo ginklais. Todėl ir naujas mūsų prezidentas buvo nuvykęs Europon. Jis buvo Belgijoje, Anglijoje, Vakarų Vokietijoje, Prancūzijoje ir Italijoje. Bet jis aplenkė Sovietų Sąjungą, didžiausią pasaulio valstybę, nes ji priklauso priešingam frontui. Todėl negalima nei norėti, kad jis atskleistų savo pasikalbėjimus su Vakarų fronto valdžiomis, nes iš to galėtų pasinaudoti priešingasis frontas.

— Džiusta minut, Maik. Tu sakai, tie pasikalbėjimai buvo slapti, ir gazetos nežino, kas ten kalbama. O iš tikrųjų gazetos buvo pilnos žinių apie mūsų prezidento kelionę po Europą. Buvo net ir televizijos parodyta, kaip mūsų Nixonas ir Prancūzijos prezidentas spaudė vienas kitam rankas. Nu, tai kur čia tie sekretai?

— Ar žinai, tėve, kad tie platūs aprašymai laikraščiuose ir tie rankų paspausimai televizijoje — tai tik išorinė tu pasitarimų pusė. Ji surežisuota taip, kad publikai atrodytų, jog ji matė viską. Iš tikrųjų gi tai buvo tik uždanga, už kurios vyko neskelbiami politikų pasitarimai.

— O iš kur tu žinai, kad buvo tokie pasitarimai?
— Apie tai rašė laikraščiai, tėve. Bostoniškas "Herald" įdėjo Paryžiaus telegramą, kurioje buvo pasakyta: "Nixonas ir De Gaulle tarėsi dvi valandas užsidarę tik vieni du su dviem vertėjais". Bet apie ką jie tarėsi, to niekas nežino. Publikai tik parodyta, kad jiedu, išėję iš to pasitarimo, paspaudė vienas kitam ranką, kad žiūrovams būtų geras įspūdis.

— Maiki, aš tau pasakysiu, kad aš negaliu šito biznio suprasti. Knygose yra parašyta, kad Ameriką valdė patys žmonės, ale atrodo, kad tie žmonės nežino, ką daro jų prezidentas, kai nuvažiuoja kitur.

— Taip iš tikrųjų yra, tėve. Pavyzdžiui, Amerikos žmonės visai nežinojo, kad prezidentas Eisenhoweris pradėjo karą Vietname. Jie sužinojo apie tai tik tada, kai atėjo žinia, kad tiek ir tiek amerikiečių kareivių Vietname yra užmušta.

— Nu, tai kodėl niekas neprotestuoja?
— O kas gali prieš Amerikos prezidentą protestuoti? Jis turi didesnę galią, negu Anglijos karalius ar karalienė. Tiesa, galėtų protestuoti kongresas. Bet Amerikos kongresą dažniausiai valdo prezidento partija, ir ji palaiko jo politiką. O jeigu pakelia balsą opozicijos atstovai, tai prezidento šalininkai ji užkrečia. Be to,

prezidentas visada turi gabių patarėjų ir spaudos darbininkų, kurie gražiais žodžiais jo politiką taip nudailina, kad viskas atrodo kaip sviestu patepta. Pavyzdžiui gali būti kad ir dabartinė prezidento Nixono kelionė Europon. Kokiais reikalais jis ten keliauvo? Aiškinama taip:

1. Jo patarėjai įsitikino, kad mūsų draugai tenai labai susirūpinę, kad Amerika negana kreipia dėmesio į Vakarų Europą.
2. Mūsų draugams tenai pradėjo rodytis, kad Amerika jau rūpinasi apie santykius su Sovietų Sąjunga, o Vakarų Europos nepaiso.
3. Jie pajuto, kad Atlanto Sąjunga jau nebežiūri, kokios problemos kyla prieš Vakarų Europą.

Taigi, prezidentas Nixonas ir nuskrūdes Europon, kad nuramintų savo draugus. Ir jis nuramines Briuseli, Londoną, Paryžių ir Romą. Jis pasakęs tenai, kad Amerika savo draugų neapleidžia. Iš tikrųjų, jai labai rūpi NATO organizacijos sustiprinimas. O kad Amerika nori kaikiurais reikalais susitarti su Sovietų Sąjunga, tai Vakarų Europos tas neliečia.

— Nu, tai čia, Maiki, viskas aišku.

— Ne, tėve, čia tik žodžiai; ypač tuščias pasakymas, kad mūsų prezidentas nuramines Paryžių. Juk visi žino, kad Prancūzijos de Gaulle Amerikos labai nemėgsta. Jis išprašė net ir karinės Amerikos stovyklas iš Prancūzijos. Jis išdidus, pasipūtęs ir labai ambicingas. Na, tai kaip tokį oponentą Amerikos prezidentas galėtų patenkinti? Jis stengiasi Amerikos įtaką visiskai iš Europos išstumti. Jis galvoja, kad Europai turi vadovauti Prancūzija, ne Amerika. Kadangi Anglija laikosi su Amerika, tai jis ir Angliją nori iš Europos išstumti. Neleidžia jos ir Bendrąją Europos Rinką. Sako, Europa baigiasi prie Atlanto; Anglijos sala gulii toliau; todėl prie Europos ji nepriklauso. Tiesa, asmeniškai de Gaulle labai mandagus, kultūringas prancūzas, ir mūsų prezidentą priėmė labai švetingai, pats jį priėmė lėktuvu pasitiko. Bet jo politika kieta kaip plienas ir nesiduoda lenkiama.

— Tai sakai, mūsų prezidentas nieko nelaimėjo?
— Jeigu ką laimėjo, tėve, tai tas nėra viešai skelbiama. O kas skelbiama, tai tik pasigėrėjimas, kad jo kelionė gerai pavyko, kad daug svarbių klausimų apkalbėta, kad dabar Amerikai būsiąs aiškesnis kelias į derybas su Sovietų Sąjunga. Vienu žodžiu, Nixono kelionė palengvinusi Europos politinį įtempimą.

— O komunistai nekėlė triukšmo?

— Rytų Vokietijos komunistų žinių agentūra ADN pranešė, kad Nixono kelionė Europoj lydėjo smarkios demonstracijos prieš Ameriką, ypač Paryžiuje ir Romoje. Bet sovietų spauda susilaikė nuo kritikos.

— Žinai, Maiki, negalima norėti, kad mūsų prezidentui visur gėlėmis kelią birstytų. Amerikoje būna daug blogiau. Čia ir sądujų pasitaiko. O ką padarysi, Maiki? Yra visokio svieto. Aš nenorėčiau prezidentu būti. Generalui su šoble spakai nesnįs gyvenimas.

— Kaip mes tvarkysimės, tai lies ne vien tik Ganą, bet ir visą Afriką. Mes įsipareigojam ne tik savo kraštui, bet visiems Afrikos žmonėms, kurie veržiasi į nepriklausomybę. Jeigu mūsų nepriklausomybė bus sėkminga, tai ji paskatins į laisvę ir progresą visą Afriką".

Vėliau buvo išrinktas Ganos respublikos parlamentas, kuris Nkrumą vienu balsu paskyrė respublikos prezidentu ir nutarė, kad jis eitų tas pareigas iki gyvos galvos. Dar labiau jo pozicijai sustvirtinti 1964 metais visuotiniu balsavimu buvo nutarta, kad Gana būtų tik vienos partijos respublika — Nkrumos partijos.

Iš pradžių Amerika teikė Ganos respublikai paramą. Tačiau neilgai taip buvo. Kai tik pasirodė, kad prezidentas Nkruma orientuojasi į Maskvą, reikiša, buvo palinkęs į komunizmą, Amerika savo paramą Ganai nutraukė. Ir lyg tyčia, 1965 metais tą kraštą ištiko katastrofinga sausra. Žuvo laukuose visi pasėliai, ir prasidėjo badas. Nkruma kreipėsi į Washingtoną, prašydamas maisto už \$120 milijonų. Išdėstant šitos skolos atmokėjimą šešeriams metams, bet Washingtonas prašymą atmetė. Atmetimas buvo pagrįstas politika nedaryti nieko, kas galėtų palaikyti Nkrumos režimą. (Lloyd Harrison, "New York Times").

Negavęs jokios paramos iš Amerikos, Ganos prezidentas išskrido Pekiną maisto ieškoti. Pasinaudodami ta proga, militaristai padarė Ganoje perversmą ir Nkrumos valdžią nuvertė. Tai įvyko 1966 metų vasario 24 naktį. Nkrumos Liaudies Partija buvo uždaryta, parlamentas išvartytas, konstitucija suspenduota, ir paskelbta militaristų diktatūra su gen. Ankrah priešaky.

Sutremę žmonių valią ir demokratijos principą, smurtininkai tuojau kreipėsi į Washingtoną pagalbos. Ir Washingtonas prižadėjo jiems visokeriopos paramos. Ir taip, mūsų demokratijai padedant, Afrikoje įsigalėjo dar viena militaristų diktatūra.

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

GANOJE NUVERSTA RESPUBLIKOS VALDŽIA

Gana yra pietvakarinės Afrikos kraštas. Ji yra sudaryta iš buvusios anglų Gold Coast kolonijos. Kaip Kongas, taip ir Gana turi gausių mineralinių turtų: mangano, aukso, deimantų ir kitų. Be to, yra labai puikių girių. Krašto plotas turi 1,840 ketvirtainių mylių, ir tame plote gyvena (1965 m. apskaičiavimu) 7,500,000 žmonių, bet iš to skaičiaus tik 10,000 europiečių. Sostinė vadinasi Akra (Accra).

Anglai valdė ir išnaudojo šią koloniją 113 metų, bet kai po Antrojo pasaulinio karo Afrikos kolonijose prasidėjo sukilimai, tai Anglija, visai nesipriešindama, 1957 metais davė Ganai konstituciją ir nepriklausomybę. Negrų vadas Kwame Nkruma buvo pastatytas nepriklausomos respublikos premjeru. Jis buvo jau išimokslinęs Anglijoje ir lankė Lincolno universitetą Amerikoje (Pennsylvanijoje). Dabar atsistojęs naujos respublikos priešaky, jis paskelbė šitokią deklaraciją:

"Kaip mes tvarkysimės, tai lies ne vien tik Ganą, bet ir visą Afriką. Mes įsipareigojam ne tik savo kraštui, bet visiems Afrikos žmonėms, kurie veržiasi į nepriklausomybę. Jeigu mūsų nepriklausomybė bus sėkminga, tai ji paskatins į laisvę ir progresą visą Afriką".

Vėliau buvo išrinktas Ganos respublikos parlamentas, kuris Nkrumą vienu balsu paskyrė respublikos prezidentu ir nutarė, kad jis eitų tas pareigas iki gyvos galvos. Dar labiau jo pozicijai sustvirtinti 1964 metais visuotiniu balsavimu buvo nutarta, kad Gana būtų tik vienos partijos respublika — Nkrumos partijos.

Iš pradžių Amerika teikė Ganos respublikai paramą. Tačiau neilgai taip buvo. Kai tik pasirodė, kad prezidentas Nkruma orientuojasi į Maskvą, reikiša, buvo palinkęs į komunizmą, Amerika savo paramą Ganai nutraukė. Ir lyg tyčia, 1965 metais tą kraštą ištiko katastrofinga sausra. Žuvo laukuose visi pasėliai, ir prasidėjo badas. Nkruma kreipėsi į Washingtoną, prašydamas maisto už \$120 milijonų. Išdėstant šitos skolos atmokėjimą šešeriams metams, bet Washingtonas prašymą atmetė. Atmetimas buvo pagrįstas politika nedaryti nieko, kas galėtų palaikyti Nkrumos režimą. (Lloyd Harrison, "New York Times").

Negavęs jokios paramos iš Amerikos, Ganos prezidentas išskrido Pekiną maisto ieškoti. Pasinaudodami ta proga, militaristai padarė Ganoje perversmą ir Nkrumos valdžią nuvertė. Tai įvyko 1966 metų vasario 24 naktį. Nkrumos Liaudies Partija buvo uždaryta, parlamentas išvartytas, konstitucija suspenduota, ir paskelbta militaristų diktatūra su gen. Ankrah priešaky.

Sutremę žmonių valią ir demokratijos principą, smurtininkai tuojau kreipėsi į Washingtoną pagalbos. Ir Washingtonas prižadėjo jiems visokeriopos paramos. Ir taip, mūsų demokratijai padedant, Afrikoje įsigalėjo dar viena militaristų diktatūra.

ZAIBISKAS PERVERSMAS NIGERIOJE

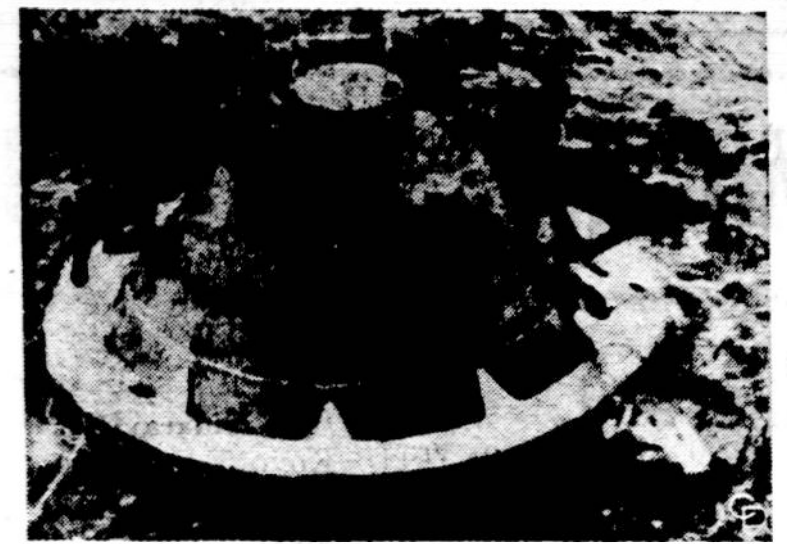
Nigerija yra didžiausia vakarų Afrikos valstybė. Susedantį iš keturių autonominių padalinių ir apimanti apie 250 įvairių kalbinių grupių. Jos plotas turi 356,669 kvadratinės mylios, ir 1964 metų apskaičiavimu, tame plote yra 56,400,000 gyventojų. Tai yra apie penktadalis visų Afrikos žmonių. Tačiau nereikia Nigerijos sumaišyti su Nigerio respublika, kuri pirma buvo Prancūzijos teritorija ir yra daug mažesnė už Nigeriją.

Iki 1960 metų Nigerija buvo pavyzdinga Anglijos kolonija, bet tais metais Anglija pripažino jai nepriklausomybę, ir ji tapo laisva respublika. Iš Anglijos Nigerija paveldėjo konstituciją ir demokratinę santvarką, parlamentą, 8,000 vyrų armiją ir 50,000 vyrų policiją, bet valdinkus Nigeriją pastatė savo. Prezidentu buvo išrinktas Azikivė Nmandi, premjeru — Akukabar Baleva. O armijos vadu — gen. Aguiyi Ironsi (skaityk: Agvi-ji Ironzi), kuris buvo gimęs 1924 metais pietryčių Nigerijoje; paaugęs įstojo į anglų armijos negrų dalinį, o vėliau buvo pasiųstas su Jungtinių Tautų tarptautine kariuomene į Kongą "tvarkos" daryti.

Kai Nigerija tapo laisva respublika, Aguiyi Ironsi buvo paskirtas jos armijos generolu. Bet laisvą respubliką negrų valdininkai suprato kaip laisvę vogti, grobti jos turta ir reikalauti kyšių iš valstybės tarnautojų. Kiekvienas norėjo greitai pralobti. Todėl buvusi pavyzdinga anglų kolonija per penkerius metus pavirto į dvokiančią korupcijos balą.

Reikėjo ką nors daryti respublikai išgelbėti. Ir tai buvo padaryta. Generolas Ironsi susitarė su jam patikimais armijos ir policijos valdininkais ir vieną 1966 metų sausio naktį pradėjo žinomus malversantus areštuoti. Kaikurie jų gyveno jau apsisupe ginkluotais sargais, todėl neapsijė be kraujo praliejimo. Besisaukiant daug žmonių buvo užmušta ir dar daugiau sužeista. Bet perversmas buvo gerai organizuotas ir įvykdytas žaibo greitumu.

Sekantį rytą gen. Ironsi paskelbė per radiją: "Aš, Aguiyi Ironsi, vyriausias Nigerijos armijos vadas, esu formaliai ir autoritetingai įgaliotas visų ginkluotųjų jėgų galva ir autoritetas". (Bus daugiau)



Cia ne Apollo 9 kapsulė su astronautais, bet panašus į ją pakaitalas. Laivyno narai iš anksto ją pasidirbo pratimui, kaip geriau patarnauti Apollo 9 astronautams, kai jie kovo 13 d. nusileis į vandenyną. Kaip žinoma, jie nusileido laimingai, nors vandenynas buvo neramus.

Malonus ir įdomus laiškas

Tas laiškas atėjo buvusio Keleivio redaktoriaus S. Michelsono adresu. Rašo ilgametė mūsų laikraščio skaitytoja **Petronė Ausiūrienė** su savo dukrele **Onute**, kurios gyvena Georgijos valstijoje. Seniau Ausiūrų šeima gyveno Maine'o valstijoje, lietuvių ūkininkų kolonijoje, netoli nuo Foxcrofto miestelio. Onutė tenai gimė ir užaugo ir, nepaveikta anglų kalbos įtakos, dabar gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Ir šį laišką ji rašo mašinėle lietuviškai, motinos ir savo vardu. Jo pradžia asmenišką pobūdžio. Michelsonienė, turėjusi dvi operacijas, lėkė greitai pasveikti ir, jeigu kada važiuotų Floridą, tai prašo pakelii užsukti ir pas jas. Floridoje jos turinčios daug draugų. Buvusios tenai daug kartų, mačiusios Miamės, Tampos ir St. Peterburgo lietuvių klubus, bet, sako, Georgija joms geriau patinkanti.

Toliau apie Keleivį: "Prie šio laiško pridėdam čekį \$2.00 sumai. Vienas doleris už kalendorių, o kitas — Maikiui su Tėvu. Norim pasakyti, kad 'Keleivis' šviete mus ir linksmino mūsų gyvenimą per daugelį metų. Aš, p. Ausiūrienė, gyvenau dar Škotijos miesteliuose Belšily ir Glasge ir tenai susipažinau su Maikiu ir jo Tėvu. Atvažiavus man Amerikon, jiedu lankė mane Dover - Foxcrofte (Maine), paskui Scantone, o dabar Tiftone, Georgijos valstijoje. Linkiu jiems geros sveikatos ir kad jų batai nenuplyštų — kad lankytų mus, kol tik pajėgsime skaityti.

"Gal visiems čia įdomu išgirsti, kad Maikio ir Tėvo dėka Tifton County High School'ėj bus pademonstruota mūsų lietuviška kalba. Ir štai kokių būdu. Onutės draugė, su kuria ji dirba vienoje įstaigoje, turi dukterį, kuri mokosi toje mokykloje. Ji dažnai domėjosi, apie ką Maikis su Tėvu kalbasi. Ir kai mokykla pavedė jai parašyti rašinį, ji pasirinko temą apie lietuvių kalbą. Mokykloje bus išstatytas 'Keleivis' ir duotas paaiškinimas apie lietuvių kalbą per mudviejų įkalbėtą juostelę (recording tape). Tiftono mieste lietuvių daugiau nėra, tik mudvi — motina ir dukterė. Vietos gyventojai, ar bent daugelis iš jų, lietuvių kalbos niekad negirdėjo, todėl jiems bus įdomu išgirsti, kaip ji skamba, ir pamatyti tą kalbą spausdintą laikraštyje".

Toliau laiškas daro Maikiui ir Tėvui kaikiurių sugestijų bei pageidavimų. Jeigu jų diskusijoms kada pritrūktų temos, tai malonu būtų išgirsti, ką jiedu mano apie tokias Amerikoje kylančias negeroves, kaip infliaciją, studentų riausės, ir kodėl jų niekas nesuvaldo? Prie ko visa tai veda? Ar bus depresija? Ir kas bus ateity, kai "kompiuteriai" užims žmonių vietą?

Prie laiško pridėta graži spalvota nuotrauka ir statomas Michelsonams klausimas: Ar dar pažintumėte mus? Motina gerai pažįstama, bet Onutė jau pasikeitusi, nes Michelsonai ją matė Dover - Foxcrofte dar prieš Pimąjį pasaulinį karą, kai ji buvo dar mažutė mergytė.

Laiškas apgailestuoja, kad Bostone mus užvertė sniegas. Tiftone, Georgijoje, esą kaip tik priešingai: tenai žydi gėlės, šilta, ir jos savo pievelėje randa gerų grybų. Pagaliau: "P.S. Jeigu kada pamatytumėt advokatus Salnas, tai pasakykit nuo mūsų 'Hello'! Jiedu pas mus Maine atšventė savo 'Honeymoon'!"

Vertingiausia ir geriausia dovana

I LIETUVA

DOVANŲ PAZYMĖJIMAI

JAV DOLERIŲ

CERTIFIKATAI

Jūsų giminės galės daug pigiau pasirinkti ką norės, kada norės ir gaus daug daugiau. Jūsų giminės tai patvirtins. Tūkstančiai jau užsakė

DOVANŲ PAZYMĖJIMUS

savo giminėms per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

ir jų giminės jau rašo, kokie jie laimingi ir kaip jais patenkinti. Už tų pažymėjimų išrašymą nei jūs, nei jūsų giminės nieko nemoka, nes mes gauname komisią už tą darbą.

Jeigu jūs dar neužsisakėte

DOVANŲ PAZYMĖJIMO,

paprašykite velti katalogų su smulkia informacija.

UŽSAKYKITE TUOJ

UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

New York, N.Y. 10010

Prašykite mūsų katalogų

veltui

Svarbu šaldytuvai

Dabar mes priimame užsakymus tuoj pristatyti jūsų giminės šaldytuvus. Jie yra 9 rūšių nuo \$5 iki 240 litru. Kaina nuo \$111.11 iki \$236.33. Prašome klausyti informaciją.

MOTERŲ SKYRIUS

Aktorė T. Vaičiūnienė apie rašytoją Vaižgantą

(Tęsinys)

TEATRE, RAŠYTOJŲ BENDRIJOJE

Vieną kartą Kaune, "Vilkolakio" satyros teatre, tarp kitų humoristinių personažų buvo pavaizduotas ir Tumas. Sėdi salėje Vaižgantas, žiūri į save scenoje ir sako: "Na, gerai, pani, užsigrimuoti tai jie galėjo panašiai į mane, bet kur jie gavo tokią skrybėlę kaip mano?" Paskui, atėjęs į rūbinę rengtis, žiūri — nėra skrybėlės. Supratęs, kad vilkolakiečiai pasinaudojo jo paties skrybėle, susuko: "Ot, sėlmiai, tai jie gi mano skrybėlę nudžiovė!" Artistai juokdamiesi atnešė jam katiliuką ir mandagiai atsiprašė.

Viaose mūsų teatro premjerose jis būdavo. Sėdėdavo pirmoje eilėje iš kairės. Pocijoje pradžioje — 1921, 1922 metais — jis mums iš salės net pastabas darydavo. Jeigu kuris iš artistų tyliai kalba, jis tuoj šaukia: "Balsiau, balsiau, pani, nieko negirdėti!" Ir mes stengdavomės kiek galint garsiau, aiškiai kalbėti. O vieną kartą pridūrė: "Jeigu jau, pani tego, blogai lošiat (tuomet vaidinimą vadindavo lošimu), tai nors aiškiai kalbėkit, kad žinotum, apie ką ten jūs kalbat!"

(Ką jis, vargšas, šiandien pasakytų, išgirdęs kaikiurių mūsų teatrų aktorių kalbą. Tur būt, šauktų šauktų: "Kalbėkit taip, kad nors suprastčiau, apie ką jūs ten kalbate!").

Už tokias staciokiškas, rodo, jo pastabas mes nepykdavome. Jam visa tai išdėdavo taip nuosirdžiai ir betarpiškai, kad supykti ant jo iš viso nebuvo galima. Pamatę pro uždangos skylutę jo gražią baltą galvą, vienas kitam pranešdavom: "Tumas yra, Tumas yra, kalbėkit aiškiai ir garsiai!"

Kada mūsų teatras išsiritė iš vystyklų ir šiek tiek subrendo, tokių pastabų jis mums jau nebedarydavo. Savo pastabas, progai esant, žodžiu pareiškėdavo arba spaudoje parašydavo.

Kol sveikata leido, jis atsilankydavo į mūsų teatro arba rašytojų ruošiamus pobūvius (balius). Kartą Vaičiūnienė, patjęs iš tokio pobūvio "Metropolijoje", juokdamasis pasakojo, kaip Vaižgantas apibūdinęs lietuvaites. Pažiūrėjęs į išpušiusias damas ir sakęs: "Oi, pani, lietuvaitės tvirtai subudavotos, ant kiekvienos kulšies nors kuolą tašk!" Pobūviuose Vaižgantas negerdavė, nešokdavė: domino jį, matyt, pats gyvenimas. Jis norėjo pažinti tikrą gyvenimą ne iš knygų bei kitų pasakojimų, bet pats viską pamatyti savo akimis, išgyventi savo jautria širdim.

Prisimenu, vieną gražią pavasario dieną susirinko didelis rašytojų būrys. Ėjom pasivaikščioti į Mickevičiaus slėnį. Buvo Vincas Krėvė, Balys Sruoga. Kazys Binkis, Faustas Kirša, Vaižgantas... Pradėjo visi jį provokuoti dėl celibato. Ypač atakavo aštriakalbis Balys Sruoga. Kamančinė, erzino, kiek tik įmanydamas. Vaižgantas gynėsi, išsiskukinėjo, atsakinėdamas labai diplomatiškai, bet jie neatleido, ir gana. Galų gale Vaižgantui taip įkyrėjo, kad šis neišlaikė ir sako: "Ką čia, pani, kalbėti: vieno nesugundys, kito nesugundys, na, o dešimtą... ech", — numojo ranka, apsisuko ant vienos kojos ir nuėjo.

As nežinau smulkios Vaižganto biografijos ir negaliu pasakyti, ar jis sąmoningai pasirinko dvasiško kelią, ar buvo, kaip ir daugelis jo kartos kunigų, jaunystėje tėvo, ypač motinos prikalbėtas. Jis buvo visas pasinėręs savo kūryboje ir visuomeninėje veikloje, kad asmeniniam gyvenimui tiesiog neturėjo laiko.

(Galas)

LAWRENCE, MASS.

Nauja moterų klubo vadovybė

Siemet Lietuvių Moterų Klubą valdybą sudaro: pirmininkė Ursulė Penkienė, vicepirm. A. Studzaitė, prot. sekr. A. Stonienė, fin. sekr. A. Šupietienė, izd. Barbora Dermontt ir izdo globėjos A. Šurnienė ir T. Karlonienė.

Kovo 9 d. ji iškilmingai perėmė pareigas. Toms iškilmingoms vadovavo ir gražią kalbą apie klubą pasakė Ursulė Penkienė.

Gražiai sveikino klubietes ir linkėjo sėkmingos veiklos miesto mokyklų komiteto narys Jonas Stundza ir sveikias Nomiros Strazdas, lakūnas, jau 20 metų gyve-

ras Kalifornijoje, vedęs nelietuve, bet dar gražiai kalbąs lietuviškai. Jis atvyko savo tėvų Marijonos ir Tado Strazdų, gyv. N. Andover, aplankyti. Dar kalbėjo Kazys Volungas, adv. Sabina Bush, J. Bush, M. Zautrienė ir S. Vidūnienė.

Meninė programoj kartu padainavo U. Penkienė ir A. Studzaitė, kurioms pianinu pritarė S. Vidūnienė, eilėraštį pasakė J. Daimontienė.

Banketą rengiant ypač daug dirbo pirm. U. Penkienė, savo mašina įvairiais reikalais veltui patarnavo Arnold Upson, anglas, daug su lietuviais bendraująs.

Valgius gamino šeimininkės M. Deltuvienė, K. Minikienė, L. Laukaitienė, I. Bilienė. Bankete dalyvavo per 150 asmenų.

M. Stonie

VAKARO GIESMĖ

Jau pakalnėn saulė nusirito...
Rimsta, kas kovojo, verkė, gynė —
Sveikas, slenksti poilsio pelnyto.
Sveikos, sveikos, liepsnos vakarinės!
Tylios erdvės niaukias, gėsta, smilksta...
Į lizdus vėlyvos kregždės skrenda —
Ir žirdis jau ryto pasiilgsta,
Kibirkštis stebuklo pasigenda...
Kaip altorių, smilkalų apkrautą,
Kloja žemė savo tamsų plotą —
Daug ko, alkstant dieną, nesulaukta,
Daug ko, vargant, prarasta, nustota...
Ten, kur slinko gelsvos, rausvos burės,
Lieka aukso vien siaurutė juosta —
Atsivers nakties žvaigždėtos durys,
Greit, laiveli, rasi tylų uostą...

Poetas Jurgis Baltrušaitis gimė 1873 m., mirė 1944 m. sausio 3 d. Dar prieš Pirmąjį didįjį karą ilgai gyvendamas Rusijoje ir ten ėjęs mokslus, jis ir didelę dalį savo eilėraščių parašė rusų kalba, rusų literatūros sluoksniuose buvo labai aukštai vertinamas ir turėjo plačių pažinčių su įžymiausiais ano meto kūrėjais. Jo rusų kalba rašyti eilėraščių vėliau buvo išversti (geriausia Balio Sruogos) į lietuvių kalbą, o be to, ir pats vėlesniais laikais jau rašė lietuviškai. Jis ilgą laiką buvo ir nepriklausomos Lietuvos atstovas Maskvoje. Tai didelio talento ir svarios minties kūrėjas, iškilęs už Lietuvos ribų ir vėl vyresniame amžiuje Lietuvai sugrįžęs.



Ruth Eisemann-Schier, pirmoji moteris, kaltinama praėjusio gruodžio mėnesį pagrobęs Floridos milijonierų Mackle dukterį. Ji suimta Oklahoma City.



Christine Corhn iš Cincinnati, 6 m. amžiaus, mirė, neilgai gyvenusiu su svetima širdimi. Ji yra penktasis vaikas, kuriam buvo įsodinta svetima širdis, ir vieni neilgai gyveno.

IR IZRAELI VALDYS MOTERIS

Jau kelinti metai mūsų žemėje antrosios pagal gyventojų skaičių (500 milijonų žmonių) valstybės — Indijos vyriausybės priešaky stovi Indira Gandhi, o štai neseniai Izraelio ministrui pirmininkui Eshkolui staiga mirus, jo įpėdine paskirta Golda Meir, 71 m. amžiaus.

G. Meir nėra naujokė vyriausybėje. Ji net 10 metų yra buvusi užsienio reikalų ministrė, ji sena parlamento narė.

Į Eshkolo vietą buvo du kandidatai vyrai — dabartinis ministro pirmininko pavaduotojas Allon ir krašto apsaugos ministras Dayan, bet nei vienas negalėjo savo partijai sudaryti daugumos.

G. Meir mano būti tose pareigose iki parlamento rinkimų, kurie bus spalio mėnesį.

Meir gimė Ukrainoj. 1906 m. atvyko į JAV, čia išimokslino, mokytojavo Milwaukee, 1922 m. išvyko į Izraelį ir čia įsitraukė į politinę veiklą, jau prieš keliolika metų iškilėdama iki užsienio reikalų ministro.



Buvusi vienuolė Jacqueline Grennan, 42 m. amžiaus, iš St. Louis iškėlė už 49 m. amžiaus našlio su dviem vaikais.

Teisės patarimai



Advokatė M. Aveikaukas sutiko atnaujinę j Keleivio skaitytojų klausimus teisiškai. Tie klausimai turi būti bendri informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laikė reikla patvirtinti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiogiai adresu:

M. Aveikaukas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Prieš 15 metų, mūsų tėveliui mirus, mamytė apsigyveno pas vieną iš savo sūnų. Aš esu vienintelė mamos dukra, bet turiu tris brolius. Mama todėl apsigyveno pas mano brolių, kad jis vienintelis iš mūsų gyvenimo lietuvių apgyventame rajone ir jai buvo mažiausiai gyventi senatvėje arti savųjų. Šiaip finansinės paramos mamytė nebuvo reikalinga. Tėvui mirus, ji pardavė namus, už kuriuos gavo virš 26,000 dolerių, o, be to, jie ir banku. Je turėjo nemažai santaupų.

1968 m. vasarą mūsų mamytė, sunkiai, bet kantriai pasigynusi, mirė. Testamento ji nepaliko, visuomet bijojo, kad, parašiusi testamentą, tuoj ir numirs. Bet mirtis ir be testamentą ją pakirto.

Advokatas pasiūlė paskirti administratorium vyresnįjį brolių, ne tą pati, pas kurį mamytė gyveno. Mes visi sutikome. Po kiek laiko suzinome, kad daugumas motinos santaupų buvo jos vėnos vardu, bet kad ji vieną sąskaitą turėjo "joint account" su broliene, t. y. su žmona to brolio, pas kurį ji gyveno. Brolis, kuris buvo teismo paskirtas administratorium, kreipėsi į broliene, liepdamas jai tuoj jam išeiti iš banko knygutę. Tai atsisakė. Sako, mama man paliko ir gana, tos sąskaitos nesisidalsiu su niekuo. Mes visi labai supykome, su ja nebesikalbame.

Mūsų advokatas sako, kad jei kreipsimės į teismą, mes galime bylą pralaimėti, o išlaidų bus nemažai. Man atrodo, kad čia ne tik pinigų reikalas, bet ir principo. Kodėl brolienei turi tekti didesnė dalis, negu kitiems vaikams? Mama jiems mokėjo už savo išlaikymą, nieko veltui iš jų nėra gavusi. Sakome, gal tas advokatas, žinodamas, kad jam nebus "ekstra" sąskaitos, nes jis broliui yra pasakęs iš anksto, kiek jam reikės atlyginti, nenori to "ekstra" darbo? Gal vertėtų kreiptis į kitą advokatą šiuo reikalu? Su ma nemaža, virš 10,000 dolerių. Iš kitos pusės bijome supykinti savo dabartinį advokatą. Jei iš to nieko neišeitų, jis gali mums visai perkersti. Labai prašome mum pareikšti savo nuomonę šiuo sunkiu reikalu.

Duktė

Illinois valstija.

Gvatemaloje rankinukus nešioja ne moterys, bet vyrai.

Tibeto gyventojai susitiko ištisias abi rankas ir išklika liežuvi.

Atsakymas

Jei būtų užvesta byla šiuo reikalu, niekas negalėtų pasakyti iš anksto, koks būtų bylos rezultatas. Jei motina, dar gyva būdama, būtų turėjusi "sunkumų" su Tautos broliene dėl knygutės, tai reikalus būtų buvęs daug paprastesnis. Motina pasakytų, kad santaupos buvo jos, kad ji pinigų laikiusi banke dviejų asmenų vardu dėl savo patogumo, kad ji nei manyte nemanė tų pinigų "dovanoti" marčiai. Tu visas reikalus ir užsibaigtų. Teismas lieptų marčiai, Tamstos brolienei, banko knygutę gražinti "teisėtam" savininkui. Tamstos motinai.

Tačiau dabar, Tamstos motinai mirus, reikalas yra daug keblesnis. Užvedus bylą, reikėtų įrodyti, kad tie pinigai buvo padėti į banką vien motinos "patogumui" ir kad motina neketino tų pinigų dovanoti marčiai. Svarbiausio liudininko — Tamstos motinos — nebėra gyvųjų tarpe. Teisme tie reikalai turėtų būti įrodomi netiesioginiu būdu, — visokių liudininkų pagalba. Įvairios aplinkybės būtų svarbios, pav., kas laikė knygutę dar motinai gyvai esant; ar broliene, dar motinai gyvai esant, kada nors yra išėmusi pinigų savo reikalams, motinai apie tai žinant; kokie buvo motinos santykiai su marčiai; visokie galimi motinos pareiškimai (declarations) šiuo reikalu giminėm arba draugam; pačios brolierės galimi pareiškimai šiuo reikalu kitiems asmenims ir t.t.

Jei bus įrodyta, kad motina neturėjo noro (intention) tuos pinigus dovanoti marčiai, Tamstos laimės bylą. Niekas negali Tamstai pasakyti, ar Tamstoms pasiseks tai įrodyti. Tik žinant visas aplinkybes ir visus tarpusavio šeimyninius reikalus, galima būtų Tamstai pasakyti, ar tokia byla gali būti laimėta.

Joks advokatas, kad ir gerai susipažinęs su aplinkybėmis, nesutiks garantuoti, kad byla bus laimėta. Marau, kad Tamstos advokatas labai sąžiningai Tamstas painformavo. Nėra pagrindo jį įtarti, kad jis "bijo" ekstra darbo. Būk Tamstai tikra, kad jis turi teisę Tamstai naskaityti atskiras už "bylinėjimą". Jei jis susitarė su Tamstos broliu, administratorium — dėl savo atlyginimo, tas atlyginimas yra vien už jo paslaugas kaip administratoriaus advokato. Jei Tamstos nūtersite traukti broliene teismą, reikės advokatui atskirai sumokėti už jo ekstra darbą.

Šeiminkėms

Lietuviški šaltibarščiai

3 burokėliai, 2 riekelės juodos duonos, 1 stiklinė grietinės, 1 svogūnas, krapai, cukraus, druskos, 1 agurkas.

Sutarkuoti virti burokėliai užpilami atšaldytu vištintu vandeniu ir sumetus duonos riekėles, paliekami per naktį, kad parūgtų. Sekančią dieną skystis nusunkiamas, jį sudedami smulkiai supjaustyti ir su druska ištrinti svogūnai bei krapai, jei yra, — ir svogūnų laiška bei švieži agurkai. Įberiamas žiupsnelis cukraus, šalti barščiai užbaltinami rūgščia grietine ir pateikiami su virtomis arba keptomis bulvėmis.

RADIO PROGRAMA

Seniausio Lietuvių Radio Programos Naujojo Anglijos stoties WJNY, 1360 kl. lociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dienų. Perduodama: Vėliausio pasaulinio žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Floristą gėlių ir dovanų krantuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Ką tik gavome:

Įsigykite ką tik gautas įdomias knygas:

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukšiniai rageliai, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Prieškilimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavolis, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrė, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nerį, tiek daug kalbų sukelusią ir šiame žemyne, 234 psl., kaina \$3.

Knyga išleido Chicago Lietuvos Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėjęs ją norėsi ir baigti.

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (saulakotomas) ir už \$3.50 (seniniai).

Vietinės žinios

Amžino atilsio užmiegus mūsų parapijos patriarchui
POVILUI BLAKUČIUI,

lūdimiems jo žmonai Onai Blakutienei, dukrai ir žentui
Irenai ir Eugenijui Manomaičiams, vaikaitiam Augirui,
Rimui ir Povilui, visiems giminėms ir kitiems artimie-
siams reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu lūdimė.

Visų parapijiečių vardu

Bostono Lietuvių Evangelikų Parapijos Valdyba

Buvusiam panevėžiečiui

POVILUI BLAKUČIUI

mirus, jo žmonai Onai ir dukrai Irenai Manomaitienei
su šeima reiškiau gilią užuojautą

Vanda Mačiulienė

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 28 d. So. Bostono
Lietuvių Piliiečių Dr. Jos sa-
lėje bus tradicinė Kaziuko
mugė, kurią rengia Baltijos
ir Zalgirio skautų tuntai.

Kovo 28-30 d. Tautinės
S-gos namuose grafikos pa-
roda — darbai iš Vilniaus
ir Paryžiaus. Ruošia neolitu-
anai ir santariečiai.

Balandžio 13 d. So. Bosto-
no Lietuvių Pil. Dr. Jos sa-
lėje Sv. Petro lietuvių para-
pijos choro metinis koncer-
tas.

Balandžio 13 d. Margučio
popietė vaikams skautų
būkle (So. Bostono Lietuvių
Pil. Dr. Jos namuose), ren-
gia Senųjų Lapinų Skautų
Būrelis.

Balandžio 20 d. So. Bosto-
no Lietuvių Piliiečių Dr. Jos
III aukšto salėje L. V. S-gos
Ramovės muzikos ir dainų
vakaras.

Balandžio 27 d. 3 val. po
pietų So. Bostono Lietuvių
Piliiečių Dr. Jos salėje Bosto-
no ateitininkų šventė, moks-
leiviai vaidina Alės Rutos
"Žiogą ir skruzdėlę".

Gegužės 3-4 dienom Tau-
tinės S-gos namuose V. Ra-
to kūrinių paroda, kurią ren-
gia Bostono Skautų Židi-
nys.

1. AR TURĖJOTE JCS NEMALONUMŲ, SIŪSDAMI DO-
VANŲ SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS?
2. AR MOKĖJO JCSŲ GIMINĖS PAPILDOMUS MUITO
MOKESČIUS?
3. AR JCSŲ SIUNTINYS BUVO GRAZINTAS Į JAV?
4. AR BUVO DINČE DAIKTAI IŠ JCSŲ SIUNTINIO GI-
MINĖMS?
5. AR TEKO NEHIMAUTI, LAUKIANT PRANEŠIMO, KAD
PERILGAI NĖJEIKTAS SIUNTINYS?
Norėdami išvengti šių galimų atsitikimų, naudokitės patar-
navimais pačios seniausios ir rimčiausios firmos
GLOBE PARCEL SERVICE INC.
Si firma per 39 metus savo pavyzdiniu patyrimu sudarė rim-
tą reputaciją daugelio patenkintų klientų tarpe JAV, taip pat
ir giminėms LIETUVOJE.
Visi mūsų skyriai turi savo žinioje patyrusių tarnautojų
staba, didelį visokių prekių pasirinkimą ir Podarogų įga-
lijimus priimti užsakymus MAISTO—PRAMONĖS—DOVA-
NŲ CERTIFIKATŲ Sovietų Sąjungos gaminiais.
Informacijų ir katalogų kreipkitės į mūsų centrinę
įstaigą arba į skyrius.

CENTRINĖ ĮSTAIGA Globe Parcel Service, Inc.

716 WALNUT STREET
PHILADELPHIA, PA. 19106. TEL. (215) 925-3455

SKYRIAI:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St. WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Ave. DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 W. Broadway AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Ave. 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th St. 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave. TA 5-7560
ELIZABETH, N.J., 07201, 956a Elizabeth Ave. 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau A. 365-6350
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Broadway AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd. 882-1588
MIAMI, Fla. 33138, 64-06 Biscayne Blvd. FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin. FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 82nd St. 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Ave. GR 1-3712
ROCHESTER, N.Y. 14621, 683 Hudson Ave. BA 5-5923
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Ave. OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1234-9th Ave. LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98108, 1512 N. 39th St. ME 3-1858
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 168 Whitehead Ave. 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison St. 798-3347
TRENTON, N.J. 08611, 730 Liberty St. LY 9-9163
VINELAND, N.J. 08360, Parish Hall, W. Landis A. 691-8423



Po Izraelio artilerijos apšaudymo per Suezą kanalą valomos Izmailo miesto gatvės Egipto pusėj.



Dega Egipto alyvos tankai, kuriuos padegė Izraelio bombos. Tai padarinys žydų-arabų kiverių.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Mirė Liudvikas Tonas

Vasario 25 d., susilaukęs
85 metų amžiaus, mirė mo-
kytojas Liudvikas Tonas.
Jis buvo kilęs iš Marijampolės
Dėgūčių priemiesčio. Jo
tėvų buvo gražiai ir pavyz-
dingai tvarkoma žemės ūkio
sodyba. Kartu toji sodyba
garsėjo ne vien tik savo ge-
ru susitvarkymu, bet ir kaip
lietuviybės židinys.

Liudvikas Tonas baigė
Marijampolės gimnaziją ir
įstojo į Varšuvos universite-
tą matematikos ir fizikos
studijuoti, bet, ištikus 1905
m. revoliucijai, mokslą turė-
jo nutraukti, nes Varšuvos
universitetas buvo uždary-
tas. Tada jis persikėlė į
Maskvos universitetą. 1911
metais mokslą baigęs, buvo
paskirtas kazokų gyvenamo-
sioje srityje Jekatinodaro mies-
to mergaičių gimnazijos mo-
kytoju. Lietuvoje mokyto-
jauti jis tada negalėjo, nes
carinės Rusijos valdymo me-
tais į gimnazijas buvo ski-
riami daugumoj mokytojai
rusai, atkelti iš Rusijos. Tik
retai kuriam iš aukštųjų
mokslo baigusių pavykdavo
gauti mokytojo darbą Lietu-
vos gimnazijose.

L. Tonas, gyvendamas
kazokų tarpe, sukūrė ir savo
šeimos židinį, — vedė vieną
iš savo buvusių mokinių.

1922 m. jis su šeima gri-
žo Lietuvon ir čia buvo Ma-
rijampolės mokytojų semi-
narijos ir Rygiškių Jono
gimnazijos mokytoju. 1926
m. L. Tonas buvo nukeltas
į Pagėgių progimnaziją di-
rektorius pareigoms.

Pradžioje Klaipėdos kra-
sto jaunimas nebuvo linkęs
į aukštesnįjį mokslą, bet L.
Tono darbštumu ir sumanu-

mu Pagėgių gimnazijos mo-
kinių skaičius didėjo ir pro-
gimnazija išaugo į aštuonių
klasių gimnaziją, kurioje
mokėsi jau per 500 jaunuoi-
lių.

Pakartotinai karo veiks-
mams atėjant prie Lietuvos
sienų ir grįžtant bolševikam,
L. Tonas su šeima pasitrau-
kė į Vakarus. Čia, V. Vokie-
tijoje, jis taip pat mokytoja-
vo lietuvių įsteigtose mokyk-
lose.

1949 m. L. Tonas atvyko
į JAV, įsikūrė New Yorque
veikliai dalyvavo lietuvių vi-
suomeninėje veikloje. Jis
įkūrė lietuvių evangelikų pa-
rapiją, daug prisidėjo prie
jų bažnyčios lietuvių sinodo
suorganizavimo.

Anot kun. P. Dagio atsi-
sveikinimo žodžio, L. Tonas
nemėgo bažnytinės apeigi-
nės religijos: jis buvo linkęs
į Visatos religiją. Kitaip ta-
rus, velionis turėjo širdyje
savo Dievą, kuris nėra rei-
kalingas bet kurių bažnyti-
nių ceremonijų. Ir įdomu,
kad laidotuvių metu taip
pat pasakojote V. Rastenio
kalboje buvo pastebėta, kad
Liudvikui Tonui, nors ir pri-
kalbėtam įsirašyti į tauti-
ninkus, tautininkai nebuvo
reikalingi, o priešingai: jis
buvo tautininkams reikalin-
gas.

L. Tonas turėjo savo dvi-
sinį pasaulį, atremtą į tvir-
tus moralinius principus, bu-
vo šviesi ir patraukli asme-
nybė ir savo mokinių iki šiol
su didžia pagarba ir šilima
prisimenamas. Su jo mirtimi
lietuvių tauta neteko parei-
gingo visuomenininko, gero
jaunimo auklėtojo ir tauraus
patrioto.

Liko liūdinti jo žmona,
duktė, ištėkėjusi už visuo-
menės veikėjo Vakselio, ir
sūnus.

Laidotuvės įvyko vasario
28 d. Palaidotas vietos Cyp-
ress kapinėse.

J. Vlks.

Retas pobūvis

Kovo 23 d. 2 val. popiet
Le Cordon Bleu salėje, Ja-
maica Ave., Woodhavene,
N.Y., įvyks leidinio anglų
kalba "Lithuania" autorių
pagerbimo pobūvis su at-
tinkamais pranešimais. O to
leidinio redaktoriai ir auto-
riai yra dr. A. Gerutis, prof.
J. Puzinas, prof. J. Jakšas,
A. Budreckis ir kiti. Tai
lauktina, kad tas pobūvis
bus įdomus ir susilauks ne-
maža svečių. Bus ir vaisės,
todėl už įėjimą teks aukoti
7 dolerius.

V.

Parduoda 1968 metų Singerio „zig zag“ siuvamoji mašina

mažai vartota, siuva sagų kil-
pas, visokias siūles sukleimams
ir gražius išsiuvinėjimus, nereik-
kalinga priedų.

Pankerių metų garantija da-
lima. Kaina \$54.80 arba mokėti
kas mėnuo po \$5.80.

Telefonuoti iki 9 val. vakaro
telefonu 762-9031.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems
reumatu, rankų ar kojų skaus-
mais, nutirpimu, jautiant nuo-
vargį.
REE-LEEF RUB mostis dau-
gumai pagelbsti. Užtikrinam pa-
sekmes, arba grąžiname pinigus.
Sluokite \$5. gausite vaistus
su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Ekskursijos į Lietuvą

BIRŽELIO 3 dieną (registracija baigiasi balandžio 25 d.)

LIEPOS 15 dieną (reistracija baigiasi birželio 10 d.)

KAINA \$820!..

Išskaityta kelionė į Lietuvą, įsitraukiant maistui.

Grupių dydis ribotas — nesivėluokite!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

390 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

M & T OIL CO., Inc.

641 E. Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

The Rosengard Clinic

390 West Broadway
(Tarp E ir F gatvių)
South Boston, Mass. 02127

Dr. David E. Rosengard ir profesijos bendradar-
biai praneša, kad Rosengardo klinikoj atidarytas
modernus

dantų skyrius

Jis aprūpintas naujaisiais įrankiais ir Rentgeno
aparatu, kad būtų galima vaikams ir suaugusiems
pagalbą suteikti greitai ir be skausmo ir apsaugoti
nuo priešlaikinių dantų ligų. Dantų skyrius atida-
rytas ir vakarais, neįskaitant trečiadienio ir šešta-
dienio. Jame dirba prityrę dantų gydytojai, dan-
tų higienistas ir dantų technikai.

Taip pat atidaromas ir visiškai naujas moderni-
siai įrengtas

akių skyrius

akims tirti ir akinams pirrinti.

Kalbama lietuviškai

Susitarti telefonu 268-1500

LAIKRASTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma LIETUVA

Kas savaitę duoda politines, kultūrinės ir visuomenines ap-
žvalgas, moko žinias, modernų sveikatos švietimą. Kito hau-
jienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus
vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių
ilustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis
siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja \$5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Vietinės žinios

Dr. A. Damušis kalbės apie 1941 m. sukilimą

Dr. Adolfas Damušis kovo 22 d. atvyks iš Detroito ir Bostono Lietuvių Bendruomenės Kultūros Klube skaitys paskaitą tema: "1941 metų sukilimas ir samprotavimai po jo".

Klubo susirinkimas bus įprastinė vieta — 287 Commonwealth Ave., Tarptautinio Instituto patalpose. Pradžią 7:30 val. vak. Įėjimas visiems atviras.

Dr. A. Damušis buvo 1941 m. sukilėlių vyriausybės narys — pramonės ministras. Jis yra vienas Vliko steigėjų, buvo kalintas Smetonos laikais už veiklą ateitininkų seilėse ir nacių laikais įtartinis dalyvaudavęs prieš vokiečius nukreiptame sąjūdy.

Meninėje dalyje akt. Aleksandra Gustaitienė skaitys Marius Katiliškio novelę "Kaitra".

Nepamirškite susirinkimo

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr. Jos mėnesinis susirinkimas bus ketvirtadienį, kovo 20 d. Jame dalyviai gaus 1968 m. draugijos apykaitą, bus plačiai pranešta apie gegužės 18 d. rengiamą keltu (elevatoriaus) iškilmingo atidarymo banketą. Jame bus galima pasiimti ir to banketo bilietų platinti (kaina \$7).

Po susirinkimo — kavutė ir užkandžiai.

Religinis koncertas

Sv. Petro parapijos choras, talkininkaujant amerikiečiams, savo bažnyčioje kovo 23 d. rengia religinį koncertą, kuriame dalyvaus ir žymių solistų. Bus atlikta Gabriel Faure REQUIEM. Pradžią 3 val. 15 min.

Kultūros savaitgalis

Korp! Neo-Lithuania ir Santaros Šviesos Federacijos Bostono skyriai kovo 28-30 dienomis Tautinės S-gos namuose ruošia kultūros savaitgalį.

Penktadienį 7:30 val. vak. ten rengiamas literatūros, dramos vakaras, kuriame bus inscenizuota Adomo Mickevičiaus "Velinių" antrosios dalies ištrauka.

Šeštadienį ir sekmadienį vyks meno paroda — "Grafika iš Vilniaus ir Paryžiaus". Parodos atidarymas (su šampanu) šeštadienį 5:30 val. vak.

Sekmadienį 2:00 val. po pietų Stasys Goštautas pasidalins keliomis mintimis apie parodą.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengimo komitetas

Giedri Patriko diena

Sv. Patriko airių šventės diena šį kartą pasitaikė gana giedri, tad tradicinė eisenos So. Bostone dalyvaus daug žmonių. Iškilmingai šį kartą vadovavo moteris Hiks. Ji čia pasikvietė ir retą svečią astronautą Shirra.

Teatras subatvakary

Praeitame Kultūriniam subatvakaryje svečias iš New Haveno akt. Vytas Valiukas būnui bostoniečių kalbėjo teatro temom. Nors jo žodis buvo pavadintas "Pastabos apie dabartinį teatrą", bet prelegentas, rimtai pasirušęs, gana išsami peržvelgė šio meno raidą ligi šių dienų avangardinų bandymų, suglaustai išryškindamas esmines įvairių pastarųjų laikų teatrinių srovių žymes bei kryptis ir naujųjų laikų dramaturgų siekius.

Pabaigai akt. V. Valiukas puikiai paskaitė Juliusa Kaupo pasaką "Arlekinas meilė", tuo primindamas mums šį talentingą taip anksti mirusį kūrėją.

S.K.G.

Rengiasi vykti į "Danos" operą

Į "Danos" operos premjerą Chicagoje, kuri bus balandžio 13 d., vyksta ne tik šios operos autoriai komp. Julius Gaidelis ir poetas Stasys Santvaras su žmonėmis, bet taip pat rengiasi kirsti ir būrelis Bostono studentų ir kito jaunimo.

Minkų radijo parengimas pasisekė

Praeitą sekmadienį buvęs V. ir S. Minkų vadovaujamo Lietuvių radijo parengimas gerai pasisekė. Žmonių susirinko nemažai, o taip pat buvo gausu ir programos dalyvių, kurių daugumą sudarė lietuviškas mokyklinis jaunimas, čia deklamavęs, dainavęs, šokęs bei kitoki meną rodes. Eilė šių jaunųjų talentų buvo apdovanoti įvairiomis dovanomis. Šokių varžbas laimėjo ir keli žinomi vyresnieji šokėjai.

Prie parengimo pasisekimo prisidėjo eilė Minkų senų bičiulių, gaminsiu valgi, vašinusių svečius ir kitaip rengėjus parėmusių.

Dramos sambūris jau dirba

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, pasiryžęs gegužės 11 d. Piliiečių Dr. Jos salėje pastatyti porą vienvieksmių naujų vaikų, jau intensyviai tam ruošiasi. Kol kas repetitijos vyksta pirmadieniais ir trečiadieniais. Siuose pastatymuose dalyvaus ir eilė naujų narių, bet apie tai plačiau parašysime vėliau.

Bus ar nebus paroda Bostone?

Kaip žinome, 1976 m. numatoma tarptautinė paroda JAV-se. Dėl jos varžosi Fiadelfija ir Bostonas. Balandžio 22-23 dienomis tą klausimą svarstys Amerikos revoliucijos 200 metų minėjimo komisija ir savo pasiūlymą perduos prezidentui, kuris tars savo sprendžiamą žodį ir jį paskelbs liepos 4 d.

Paroda — didelis biznis. Jos išlaidos sieks \$800 mil., bet ir pajamos būtų milžiniškos, — daug dolerių suplauktų į Bostoną.

Bostone šauko taksistus

Nors mokesčiai didėja, algos policijai ir kitiems miestui tarnautojams keliamos, bet nusikaltimų skaičius čia dar greitesniu tempu auga. Pastaruoju metu ypač padidėjo įvairūs užpuolimai ir žmogžudystės. Štai prieš savaitę Roxbury vaikėzai nužudė jauną taksio vairuotoją, kuris paliko šeimą net su trimis mažais vaikais. Jo laidovė dalyvavo apie tūkstantis taksijų, tuo reikšdami ir savo protestą prieš tvarkos dabotojus ir miesto "tėvus".

Isigykite ką tik išėjusią įdomią ir gražią išleistą

Stasio Barkausko parašytą knygą

VELNIAZMOGIAI

arba

ŠETONIŠKA KOMEDIJA.

Tai trijų veiksmų drama su prologu ir epilogu, 519 psl., kaina \$8.

Užsisakykite šiuo adresu:

Mrs. B. Barkauskas, P.O.B. 334, So. Boston Mass. 02127.

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" seimos bankas duoda

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

dabar
5 1/4 %

- Pilnas draudimas — Bankas veikia 105-tuosius metus
- Nuosimčiai nurašomi nuo Mass. mokesčių

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass.

Skambinkite 268-2500

sąskaitai atidaryti nuo 8 val. ryto iki 5 val. popiet
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shalna ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.
Turtas (Assets) virš \$132,000,000

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

321 County Club Rd.

Newton Centre, Mass. 02159

Tel. 332-2645

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešti naująjį adresą neužmiršti paraišyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., tikrąsias savaites ir sekm.

Steponas Sadonis,

gyv. 349 West 4th Street,

So. Boston, Mass.,

telefonas 268-8607,

yra gerai patyręs

DAILIDĖ

(carpenter).

atlieka visokius dailidžių

darbus tiek namų viduje,

ties jų išorėje.

Kai jums prireiks namų

naujai įrengti ar senus pa-

taisyti, šaukite Steponą

Sadonį, o jis jums mielai

patarnaus.

Dažau ir Taisau

Namų iš lauko ir viduje.

Lapau popierius ir taisau

viską, ką pataisyti reikia.

Nauduju tik geriausią

medžiagą.

JONAS STARINSKAS

220 Savin Hill Ave.

Dorchester, Mass.

Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierius Sienuose

Schles Langmans

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,

Worcester, Mass. 01604

Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siun-

čiam įvairius siuntinius į Lietu-

vą ir kitus Rusijos valdomus

plotus! Siuntiniai sudaromi iš

vietinės gamybos medžiagų, ap-

avo, maisto ir pramonės gami-

nių. Turime vietoje įvairių vie-

tinės gamybos ir importuotų

prekių iš kitų kraštų visai žemo

monės kainomis. Be to, siunčia-

me maistą, pinigus ir galite už-

sakyti jų gamybos prekes. Čia

sumokėsite pinigus, o giminės

ten vietoje galės pasirinkti už-

sakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per

tam tikras įstaigas atsikviesi

gimines čia pas save į svečius

ar nuolatiniam apsigyvenimui.

Patarnavimas atliekamas grei-

tai ir sąžiningai. Atsilankę įsi-

kinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtoje salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skryties, lietaus, meztininių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šeštadieniais 8-12

380 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.

WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia galbūt lietuviškai patarnaujame greičiau ir sąžiningiau. Siuntiniai nuosė greičiau ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairių sių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje. labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

siunčia betarpiškai

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Atidaryta darbo dienomis

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0088

Vedėjas J. Vaičiaitis

Tai veltui



Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street

Dorchester, Mass. 02124.

24 valandų patarnavimas

GE 6 1204



Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS

OPTOMETRISTAS

Valandos:

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

Vakaraš iš anksto susitarus

447 BROADWAY

South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE

Valandos:

nuo 10 ryto iki 6 vakaro

Trečiadieniais — uždara

445 BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektron Prietaisai

Įspetingai taisome laikrodžių

žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel. AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių

draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM

596 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. AN 8-1751